

Міністерство освіти і науки України

Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

Факультет філологія історії та політико правових наук

Кафедра всесвітньої історії та міжнародних відносин

291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Кваліфікаційна робота

На здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»

Еволюція Америко-кубинських відносин за часів Холодної війни та пост
біполярний період

Студента

Прокоф'єва Максима Олександровича

Науковий керівник

Мицик Лариса Миколаївна

Кандидат історичних наук,

Доцент

Рецензент: _____

Допущено до захисту:

Ніжин - 2023

Міністерство освіти і науки України
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя Кафедра
Всесвітньої історії

Дипломна робота з фаху
Бакалавр

Еволюція Америко-кубинських відносин часів Холодної війни та пост
біполярного періоду

Студента IV курсу групи МВ –
41 першого (бакалаврського) рівня
зі спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні
комунікації та регіональні студії

Галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Прокоф'єв Максим Олександрович

Науковий керівник: Кандидат історичних наук

Мицик Лариса Миколаївна

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка: ECTS _____

Члени комісії

(підпис) (прізвище та
ініціали)

(підпис) (прізвище та
ініціали)

(підпис) (прізвище та
ініціали)

Анотація

У цій дипломній роботі розглянута еволюція відносини США та Куби за часів Холодної війни та Постбіполярного періоду. Від конфронтації та військової ескалації до питання як відновити та покращити відносини двох країн на міжнародній арені. В цьому питанні розглянуті політичні, економічні та соціальні аспекти відносин.

Перший розділ присвячений джерельній та історіографічній базі конфлікту. Теоретичне бачення та ставлення дослідників до даної проблеми як в минулому так і сьогодення. Другий розділ розглядає відносини за часів холодної війни. А саме історичні передумови, політика США та її кроки для вирішення дилеми, яка утворилася в Латинській Америці. А в третьому розділі розкривається пост біполярний період та участь цих двох держав. Досліджується політичний вимір та його зміни. Висвітлюються відносини після розпаду СРСР, Американо-кубинські відносини в сучасній системі міжнародних відносин та проблеми і перспективи. Результати досліджень науковців підтверджують позитивний здвиг США та Куби

Ключові слова: Конфронтація, Американо-кубинські відносини, пост біполярний період, Холодна війна.

This thesis examines the evolution of U.S.-Cuba relations during the Cold War and Post-Bipolar period. From confrontation and military escalation to the question of how to restore and improve relations between the two countries in the international arena. This volume examines the political, economic, and social aspects of the relationship.

The first section is devoted to the source and historiographical basis of the conflict. The theoretical vision and attitude of researchers to this problem both in the past and in the present. The second section examines relations during the Cold War. Namely, the historical background, US policy and its steps to resolve the dilemma that emerged in Latin America. The third section covers the post-bipolar period and the involvement of the two countries. The political dimension and its changes are explored. Relations after the collapse of the USSR, US-Cuban relations in the modern system of international relations, problems and prospects are covered. The results of the research of scientists confirm the positive development of the United States and Cuba

Keywords: Confrontation, US-Cuban relations, post-bipolar period, Cold War.

Зміст

Вступ.....	5
Розділ 1: Місце Куби в сучасній латиноамериканській стратегії США	
1.1 Джерельна та історіографічна база дослідження.....	8
1.2 Чинники формування та еволюції сучасної латиноамериканської стратегії США.....	11
1.3 Куба в структурі стратегічних пріоритетів США.....	16
Розділ 2: Відносини між США та Кубою під час холодної війни	
2.1 Історичні передумови американсько-кубинських відносин.....	22
2.2 Політика США щодо Куби під час холодної війни.....	30
2.3 Спадщина холодної війни і сучасні перспективи.....	34
Розділ 3: Постбіполярний період: Сучасні Американсько-кубинські відносини	
3.1 Американсько-кубинські відносини після розпаду СРСР.....	40
3.2 Американсько-кубинські відносини в сучасній системі міжнародних відносин.....	47
3.3 Проблеми та перспективи американсько-кубинських відносин...	54
Висновок.....	63
Список використаних джерел.....	68

Вступ

Відносини між Сполученими Штатами та Кубою протягом тривалого часу були складними та суперечливими, характеризувалися періодами співпраці, конфліктів та дипломатичного відчуження. З перших днів "холодної війни" до сучасної епохи розвитку глобальної динаміки американсько-кубинські відносини зазнали значних трансформацій, зумовлених геополітичними, ідеологічними та історичними чинниками. Метою цієї роботи є дослідження багатогранної еволюції американо-кубинських відносин у ширшому контексті холодної війни та постбіполярного періоду.

В основі цього дослідження лежить вивчення місця Куби в сучасній латиноамериканській стратегії США. Заглиблюючись у хитросплетіння американської зовнішньої політики, ми прагнемо зрозуміти мотивації, пріоритети та зміни у підходах Сполучених Штатів до Куби з плином часу. Розуміння історичних і теоретичних засад цих відносин дає ключове розуміння ширшої динаміки взаємодії США з Латинською Америкою в цілому.

Для того, щоб розпочати цей комплексний аналіз, необхідно розглянути історіографічну базу дослідження. Вивчаючи існуючі дослідження, першоджерела та історичні наративи, ми можемо визначити ключові дискусії, теорії та методології, які сформували наше розуміння американо-кубинських відносин. Цим дослідженням я прагну зробити внесок в існуючий масив знань, запропонувавши свіжий погляд і синтезувавши різні історіографічні підходи. Формування та еволюція сучасної латиноамериканської стратегії США відіграють ключову роль у розумінні американсько-кубинських відносин. У цьому розділі розглядаються фактори, які вплинули на стратегічні пріоритети США в регіоні, з урахуванням геополітичних, економічних та ідеологічних міркувань. Аналізуючи ці фактори, ми можемо отримати уявлення про ширші рамки, в яких Куба посідає важливе місце в стратегічних розрахунках США. Позиція Куби в ієрархії стратегічних пріоритетів США як під час холодної війни, так і в постбіполярний період потребує ретельного дослідження. Розуміння історичного контексту та мінливої динаміки, що впливали на американсько-кубинські відносини, має вирішальне значення для оцінки мотивів, які стояли за політичними рішеннями США щодо Куби. Це дослідження охоплює такі важливі віхи, як Карибська криза, проблеми з правами людини, динаміка регіональної влади та мінливі глобальні реалії.

Також, вивчення політики США щодо Куби під час холодної війни є важливим для розуміння траєкторії розвитку двосторонніх відносин. Від невдалого вторгнення у Затоку Свиней до напруженого протистояння під час Карибської кризи, у цьому розділі критично аналізуються стратегії та дії США у відповідь на виникнення Кубинської революції. Крім того, детально розглядається економічна блокада, запроваджена проти Куби, та її наслідки для американсько-кубинських відносин.

Спадщина холодної війни продовжує резонувати в постбіполярний період, впливаючи на сучасний стан американо-кубинських відносин. У цій роботі досліджується тривалий вплив холодної війни на американо-кубинську взаємодію, розглядаються виклики, можливості та складнощі, що виникли після її завершення. Аналізуючи історичний контекст, ми можемо виявити ключові рушійні сили та перешкоди, які сформували нинішній стан американо-кубинських відносин.

У постбіполярний період, позначений розпадом Радянського Союзу, американо-кубинські відносини набули нових вимірів. У цьому розділі досліджуються зміни та події, що відбулися в цю епоху, та їхній вплив на двосторонні зв'язки. Розглядаючи політику Сполучених Штатів щодо Куби на пострадянському просторі, ми прагнемо розплутати складну мережу впливів і мотивацій, які визначали ці відносини. Крім того, розуміння американо-кубинських відносин у сучасній системі міжнародних відносин має вирішальне значення для розуміння ширшої динаміки. Глобальний і регіональний контексти, що змінюються, формують параметри, в яких відбувається взаємодія між США та Кубою. У цьому розділі розглядається роль міжнародних акторів та організацій у впливі на американсько-кубинські відносини, проливаючи світло на складнощі та зовнішні впливи, які формують двосторонню динаміку. Нарешті, ця робота заглиблюється в сучасні проблеми та перспективи американсько-кубинських відносин. Аналізуючи виклики та перешкоди, які стоять на заваді прогресу у цих відносинах, включаючи питання торгівлі, прав людини та політичної динаміки, ми прагнемо надати комплексну оцінку поточного стану справ. Крім того, ми досліджуємо потенційні шляхи для співпраці та вдосконалення, беручи до уваги останні події та перспективи на майбутнє. Отже, еволюція американо-кубинських відносин від часів холодної війни до постбіполярного періоду є багатою і складною темою, яка потребує всебічного аналізу. Досліджуючи місце Куби в сучасній латиноамериканській стратегії США, оцінюючи історичну спадщину, а також сучасні виклики та перспективи, ця дисертація має на меті сприяти нашому

розумінню складної динаміки, яка формувала американо-кубинські відносини протягом тривалого часу. Використовуючи багатовимірний підхід, ми прагнемо пролити світло на історичні, теоретичні та практичні аспекти, які визначили ці тривалі відносини.

Розділ 1. Місце Куби в сучасній латиноамериканській стратегії США

1.1 Джерельна та історіографічна база дослідження

Вивчення американо-кубинських відносин у часи холодної війни та постбіполярного періоду є предметом широких наукових досліджень, аналізу та дискусій. Історики та науковці заглиблювалися в першоджерела, проводили інтерв'ю та вивчали архівні матеріали, щоб розкрити хитросплетіння цих складних відносин. Їхні праці сприяли багатому історіографічному розумінню динаміки розвитку відносин між Сполученими Штатами та Кубою. [1, с4]

Одними з ключових джерел для вивчення американсько-кубинських відносин є урядові документи та дипломатичне листування, які дають цінну інформацію про політику, стратегії та процеси прийняття рішень в обох країнах. Ці першоджерела створюють основу для розуміння офіційних наративів і поглядів Сполучених Штатів і Куби. Науковці також проаналізували особисті спогади, усні історії та інтерв'ю з ключовими фігурами американсько-кубинських відносин, які проливають світло на людський вимір та індивідуальний досвід, що вплинули на перебіг подій.[1, с4] Історіографія американо-кубинських відносин розвивалася з плином часу, відображаючи мінливі перспективи, нові методології та мінливі історичні контексти. Ранні роботи на цю тему часто зосереджувалися на Кубинській революції та вторгненні у Затоку Свиней, досліджуючи ідеологічний конфлікт між США та режимом Фіделя Кастро. У цих дослідженнях вивчалися мотиви, дії та наслідки американських інтервенцій і таємних операцій на Кубі під час Холодної війни.

Останніми роками у вивченні американо-кубинських відносин дедалі більше уваги приділяється ширшому історичному контексту і транснаціональним перспективам. Вчені досліджують вплив глобальних подій, таких як закінчення холодної війни, розпад Радянського Союзу та зміна динаміки латиноамериканської політики, на американсько-кубинські відносини. Такий ширший підхід сприяв більш тонкому розумінню складності та взаємозалежності американо-кубинської взаємодії в рамках ширшого геополітичного ландшафту. [1 с 5] Основні дискусії в історіографії американсько-кубинських відносин включають обговорення мотивів американської політики щодо Куби, ролі ідеології та прагматизму у формуванні дій США, а також впливу американської інтервенції на

внутрішню політику та соціально-економічний розвиток Куби. Науковці також обговорювали ефективність різних стратегій США, таких як торговельне ембарго та дипломатична ізоляція, у досягненні бажаних результатів.[1, с 5]

Теорії та методології, що використовуються істориками та науковцями при вивченні американо-кубинських відносин, дуже різняться. Деякі історики застосовують традиційний підхід дипломатичної історії, аналізуючи офіційні документи та дипломатичні обміни, щоб простежити еволюцію політики США щодо Куби. Інші обрали перспективу соціальної та культурної історії, досліджуючи вплив політики США на кубинське суспільство, культуру та ідентичність. Крім того, науковці використовували транснаціональні та порівняльні рамки, щоб розглядати американо-кубинські відносини в ширшому регіональному та глобальному контекстах. [1,с 5]

Загалом, вивчення американсько-кубинських відносин у період холодної війни та постбіполярний період є багатогранною та динамічною галуззю досліджень. Воно спирається на низку першоджерел, історіографічних перспектив і методологій, щоб розкрити складнощі цих складних відносин. Історіографія, що розвивається, відображає постійне вивчення та переосмислення американо-кубинської взаємодії, сприяючи глибшому розумінню історичних, політичних та соціокультурних вимірів цих важливих двосторонніх відносин. Історіографія американсько-кубинських відносин також охоплює вивчення ширшої регіональної динаміки та впливу інших латиноамериканських країн на ці відносини. Науковці досліджували, як американсько-кубинські відносини формувалися під впливом ширших політичних, економічних та соціальних трансформацій у Латинській Америці. [1 с 6] Вони вивчали взаємодію між Кубою та іншими країнами регіону, такими як Венесуела і Бразилія, а також те, як їхні альянси і суперництво вплинули на американсько-кубинські відносини. Іншим важливим аспектом історіографії американсько-кубинських відносин є дослідження впливу на пересічних кубинців. Науковці досліджували досвід кубинців, які живуть в умовах американської політики, включаючи наслідки блокади, міграційні моделі та щоденну боротьбу, з якою стикається кубинське населення. Ця перспектива забезпечує людиноцентричне розуміння наслідків американо-кубинських відносин для окремих осіб і спільнот. На додаток до історичного аналізу, науковці також використовують теоретичні рамки для вивчення американсько-кубинських відносин. Теорії міжнародних відносин, такі як реалізм, лібералізм і конструктивізм, були застосовані для розуміння мотивацій, стратегій і поведінки Сполучених

Штатів і Куби у їхній взаємодії. Ці теоретичні перспективи пропонують різні лінзи та призми через які можна інтерпретувати та аналізувати складні американо-кубинські відносини. Крім того, вивчення американсько-кубинських відносин не обмежується академічними колами. Вони також стали предметом політичних дебатів, публічного дискурсу та репрезентацій у ЗМІ. Науковці досліджували роль ЗМІ, пропаганди та громадської думки у формуванні американо-кубинських відносин, а також те, як політичні наративи та ідеології впливали на громадське сприйняття Куби. Дивлячись у майбутнє, історіографія американо-кубинських відносин продовжує розвиватися, оскільки досліджуються нові джерела, перспективи та методології. [1 с 7] Останні події в американсько-кубинських відносинах, включаючи зміни в політиці за адміністрацій Обами і Трампа, а також потенційні зміни за адміністрації Байдена, безсумнівно, вплинуть на майбутні дослідження та аналіз. Загалом, вивчення американо-кубинських відносин у період холодної війни та постбіполярний період є динамічною та багатогранною галуззю досліджень. Воно охоплює широкий спектр джерел, історіографічних перспектив і теоретичних рамок. Вивчаючи першоджерела, беручи участь у наукових дискусіях та досліджуючи нові напрямки досліджень, історики та науковці продовжують поглиблювати наше розуміння складної динаміки та значення американо-кубинських відносин у сучасній латиноамериканській стратегії. В історіографії американсько-кубинських відносин також спостерігається зростання інтересу до ролі культури, мистецтва та літератури у формуванні сприйняття та репрезентації Куби у Сполучених Штатах. Науковці досліджують культурні обміни, мистецькі колаборації та культурну дипломатію між двома країнами, проливаючи світло на те, як культурні форми самовираження вплинули на американо-кубинські відносини та громадську думку. [1 с 8] Крім того, історіографія американсько-кубинських відносин вийшла за межі традиційних академічних дисциплін. Науковці з різних галузей, таких як політологія, міжнародні відносини, соціологія, антропологія та культурологія, зробили свій внесок у розуміння цих складних відносин. Такий міждисциплінарний підхід збагатив історіографію, включивши різні перспективи і методології в аналіз американсько-кубинських відносин.[1 с 5]

Іншим важливим аспектом історіографії є вивчення діаспорних громад та їхнього впливу на американсько-кубинські відносини. Американці кубинського походження, які утворюють значну діаспорну спільноту в США, відіграли вирішальну роль у формуванні американської політики щодо Куби. Науковці досліджували політичну активність, лобістські зусилля та

культурний внесок кубинських американців, підкреслюючи їхній вплив на американсько-кубинські відносини та складнощі кубинсько-американської ідентичності. [18 с 1]

Останніми роками в історіографії американо-кубинських відносин дедалі більше уваги приділяється досвіду та перспективам маргіналізованих голосів. Науковці досліджують наративи та досвід афро-кубинців, жінок та інших недостатньо представлених груп, висвітлюючи їхній внесок, виклики та активність у формуванні американсько-кубинських відносин. Такий підхід має на меті забезпечити більш інклюзивне та нюансоване розуміння складної динаміки влади в американо-кубинських відносинах. [18 с 1]

Нарешті, історіографія американсько-кубинських відносин також досліджує наслідки місця Куби в сучасній латиноамериканській стратегії США для ширшої регіональної динаміки. Вчені проаналізували вплив політики США щодо Куби на інші латиноамериканські країни, зокрема, з точки зору регіональних альянсів, антиімперіалістичних рухів та приходу до влади лівих урядів у регіоні. Ця ширша перспектива розглядає американсько-кубинські відносини в контексті латиноамериканської геополітики і підкреслює взаємопов'язаність регіональної динаміки. [18 с 2]

Насамкінець, історіографія американо-кубинських відносин є динамічною та міждисциплінарною галуззю досліджень, яка продовжує розвиватися і розширюватися. Вивчаючи першоджерела, застосовуючи різноманітні перспективи та методології, а також досліджуючи недостатньо представлені голоси, науковці сприяють всебічному розумінню складної динаміки, дебатів та впливу американо-кубинських відносин на сучасну латиноамериканську стратегію.

1.2 Чинники формування та еволюції сучасної латиноамериканської стратегії США

На формування та еволюцію сучасної латиноамериканської стратегії США вплинуло багато факторів, включаючи геополітичні, економічні та ідеологічні міркування. Ці фактори сформували підхід Сполучених Штатів до Латинської Америки, і Куба відіграє важливу роль у цій широкій стратегії.[24 с 1]

Геополітичні чинники відіграють центральну роль у формуванні політики США щодо Латинської Америки. Сполучені Штати вже давно розглядають цей регіон як сферу свого впливу. Близькість Латинської Америки до Сполучених Штатів, а також її стратегічне положення в Західній півкулі були

ключовими геополітичними міркуваннями для американських політиків. Сполучені Штати прагнули підтримувати політичну стабільність, захищати свої економічні інтереси та запобігати появі конкуруючих держав у регіоні. [15 с 49]

Економічні чинники також мали вплив на формування латиноамериканської стратегії США. Сполучені Штати історично розглядали Латинську Америку як важливе джерело ресурсів і ринків збуту. Доступ до латиноамериканських ринків, особливо для американських корпорацій, становить значний економічний інтерес для Сполучених Штатів. Протягом усієї холодної війни і після неї Сполучені Штати прагнули забезпечити сприятливі економічні умови в регіоні, включаючи лібералізацію торгівлі, інвестиційні можливості та доступ до природних ресурсів. Ідеологічні міркування також відігравали важливу роль у формуванні латиноамериканської стратегії США. Під час холодної війни Сполучені Штати керувалися сильною антикомуністичною ідеологією і прагненням стримати поширення комунізму. Сполучені Штати розглядали Латинську Америку як поле битви у великій ідеологічній боротьбі між капіталізмом і комунізмом. Зростання соціалістичних і лівих рухів у регіоні, таких як Кубинська революція, розглядалося як прямий виклик американським інтересам та ідеології. Сполучені Штати прагнули запобігти встановленню комуністичних урядів у Латинській Америці і підтримували режими та політику, що відповідали їхній власній ідеології. В рамках цієї ширшої стратегії Куба має важливе значення. Кубинська революція на чолі з Фіделем Кастро в 1959 році стала прямим викликом інтересам США в регіоні. Союзницькі відносини з Радянським Союзом та географічна близькість до США зробили Кубу центральним пунктом американської латиноамериканської стратегії під час Холодної війни. Сполучені Штати сприймали Кубу як потенційний комуністичний оплот на своєму задньому дворі, що загрожував їхній безпеці та ідеологічному домінуванню. Як наслідок, Сполучені Штати впроваджували різноманітну політику, включаючи економічне ембарго та таємні операції, щоб підірвати та ізолювати кубинський уряд. [2 с 12]

Значення Куби в латиноамериканській стратегії США вийшло за межі періоду холодної війни. Тривале ембарго та ізоляція Куби, а також постійні дебати і зміни в політиці підкреслюють важливість Куби у формуванні американської політики щодо регіону. Інтереси США у просуванні демократії, прав людини та економічної лібералізації вплинули на їхній підхід до Куби. Сполучені Штати намагаються чинити тиск на кубинський

уряд, заохочувати політичні та економічні реформи і сприяти створенню більш відкритого суспільства. [8 с 185]

Важливо зазначити, що латиноамериканська стратегія США не є монолітною і з часом еволюціонувала. Різні адміністрації застосовували різні підходи - від конфронтаційних до орієнтованих на залучення. Латиноамериканська стратегія США була предметом внутрішніх дебатів, громадської думки та регіональної динаміки, що надалі впливало на її формування та еволюцію. Таким чином, формування та еволюція сучасної латиноамериканської стратегії США відбувалися під впливом геополітичних, економічних та ідеологічних чинників. Прагнення США підтримувати політичну стабільність, захищати свої економічні інтереси і просувати свою ідеологію в регіоні вплинуло на їхній підхід до Латинської Америки. Значення Куби в рамках цієї ширшої стратегії очевидне через її роль як координаційного центру під час холодної війни та її тривалий вплив на політику США щодо регіону. Розуміння цих факторів має вирішальне значення для розуміння складності латиноамериканської стратегії США та її наслідків для таких країн, як Куба, в ширшому регіональному контексті. Іншим фактором, який вплинув на формування та еволюцію сучасної латиноамериканської стратегії США, є питання безпеки. Сполучені Штати прагнули забезпечити власну національну безпеку шляхом вирішення таких проблем, як торгівля наркотиками, організована злочинність і тероризм у регіоні. Латинська Америка була транзитною зоною для наркотрафіку, і Сполучені Штати співпрацювали з країнами регіону для боротьби з цією загрозою. Крім того, Сполучені Штати підтримували регіональні ініціативи у сфері безпеки та військову співпрацю для вирішення спільних проблем безпеки. [18 с 1]

Історична спадщина та колоніальні відносини також сформували латиноамериканську стратегію США. Історія американського інтервенціонізму та імперіалізму в регіоні створила складне тло для сучасних відносин. Минулі інтервенції, такі як участь Сполучених Штатів у поваленні урядів та підтримка авторитарних режимів, породили недовіру та обурення серед латиноамериканських країн. Ця історична динаміка вплинула на підхід Сполучених Штатів до Латинської Америки, оскільки вони намагаються зорієнтуватися в складнощах регіону з різноманітним історичним досвідом і перспективами. Внутрішня політика Сполучених Штатів також відіграла значну роль у формуванні латиноамериканської стратегії США. Громадська думка, групи інтересів та електоральна динаміка впливали на політичні рішення та підходи до регіону. Політичний клімат і пріоритети

американських адміністрацій, а також вплив латиноамериканських діаспор також вплинули на підхід США до Латинської Америки. [19 с 12]

Крім того, регіональна динаміка та дії інших світових держав вплинули на латиноамериканську стратегію США. Латинська Америка стала свідком появи нових регіональних організацій, таких як Союз південноамериканських націй (УНАСУР) і Співтовариство латиноамериканських і карибських держав (CELAC), які прагнуть утвердити регіональну автономію і сприяти регіональній інтеграції. Зростаючий вплив Китаю в регіоні, зокрема через економічні інвестиції та торговельні партнерства, також вплинув на підхід США до Латинської Америки. [19 с 12]

Важливо зазначити, що латиноамериканська стратегія США не визначається виключно Сполученими Штатами. Латиноамериканські країни мають власну волю і власні інтереси, які впливають на динаміку відносин. Прагнення латиноамериканських країн до більшого суверенітету, незалежності та регіональної інтеграції кинуло виклик традиційному домінуванню США в регіоні і призвело до формування альтернативного бачення латиноамериканського розвитку та співпраці. Отже, на формування та еволюцію сучасної латиноамериканської стратегії США вплинула ціла низка факторів. Геополітичні міркування, економічні інтереси, ідеологічні мотиви, проблеми безпеки, історична спадщина, внутрішня політика і регіональна динаміка - всі вони відіграли свою роль у формуванні політики США щодо Латинської Америки. [19 с 13] В рамках цієї ширшої стратегії Куба відіграє важливу роль як координаційний центр і як тестовий майданчик для підходів США до регіону. Розуміння цих факторів дає змогу зрозуміти складність і динаміку латиноамериканської стратегії США та її наслідки для таких країн, як Куба, в регіоні. Одним з важливих факторів, що вплинув на формування та еволюцію сучасної латиноамериканської стратегії США, є концепція безпеки півкулі. Сполучені Штати розглядають стабільність і безпеку Західної півкулі як життєво важливу для власної національної безпеки. Ця перспектива призвела до реалізації політики, спрямованої на запобігання виникненню загроз або нестабільності в Латинській Америці, які потенційно можуть вплинути на інтереси США. США намагаються розвивати відносини співпраці з латиноамериканськими країнами в таких сферах, як боротьба з тероризмом, безпека кордонів та обмін розвідувальною інформацією. [19 с 13]

Крім того, гонитва за енергетичними ресурсами була рушійною силою у формуванні латиноамериканської стратегії США. Латинська Америка володіє

значними запасами енергоресурсів, включаючи нафту, природний газ і поновлювані джерела енергії. Сполучені Штати прагнули забезпечити доступ до цих ресурсів і диверсифікувати своє енергопостачання шляхом укладання торговельних угод, сприяння енергетичній співпраці та підтримки проектів енергетичної інфраструктури в регіоні. Міркування енергетичної безпеки вплинули на політику США щодо Латинської Америки, особливо в таких країнах, як Венесуела і Бразилія, які є великими виробниками енергоресурсів. Іншим фактором, який вплинув на латиноамериканську стратегію США, є просування демократії та прав людини. Сполучені Штати часто позиціонують себе як поборника демократичних цінностей і прав людини, виступаючи за поширення демократії та захист індивідуальних свобод у Латинській Америці. Це призвело до того, що США підтримують демократичні перетворення, надають допомогу і сприяння організаціям громадянського суспільства, а також здійснюють дипломатичний тиск на уряди, які вважаються недемократичними або причетними до порушень прав людини. США намагаються формувати політичний ландшафт у регіоні, підтримуючи демократичне врядування та інституції. [19 с 13]

Торгівля та економічна інтеграція також відіграли значну роль у формуванні латиноамериканської стратегії США. Сполучені Штати були основним торговельним партнером для багатьох латиноамериканських країн, і економічні міркування впливали на американську політику щодо регіону. Просування угод про вільну торгівлю, таких як Північноамериканська угода про вільну торгівлю (НАФТА) та Центральноамериканська угода про вільну торгівлю (КАФТА), було ключовою метою США. США прагнули розширити доступ до ринків, захистити права інтелектуальної власності та сприяти інвестиційним можливостям у Латинській Америці, і все це вплинуло на їхній підхід до регіону. [19 с 14]

Нарешті, на еволюцію латиноамериканської стратегії США вплинула зміна глобальної динаміки і поява нових гравців. Поява регіональних організацій та альянсів, таких як Боліваріанський альянс для народів нашої Америки (АЛБА) та Тихоокеанський альянс, надала латиноамериканським країнам альтернативні платформи для співпраці та інтеграції, кинувши виклик традиційному впливу США. Зростаючий вплив незахідних держав, таких як Китай і Росія, в регіоні також спонукав Сполучені Штати переглянути свій підхід і вступити в стратегічну конкуренцію. Таким чином, формування та еволюція сучасної латиноамериканської стратегії США відбувалися під впливом низки факторів, серед яких проблеми безпеки у півкулі, енергетичні міркування, просування демократії та прав людини, торговельно-економічна

інтеграція, а також зміни у глобальній динаміці. Розуміння цих чинників дає уявлення про мотиви, цілі та підходи Сполучених Штатів до Латинської Америки, а також про її значення в ширшому контексті американської зовнішньої політики. [19 с 14]

1.3 Куба в структурі стратегічних пріоритетів США

За часів холодної війни та постбіполярного періоду Куба займала важливе місце в ієрархії стратегічних пріоритетів США в Латинській Америці. Сполучені Штати вважали Кубу предметом серйозного занепокоєння через її безпосередню близькість до своїх кордонів та ідеологічну загрозу, яку вона становила як комуністичний режим. Під час свого правління на посаді президента Куби з 1952 по 1959 рік Фульхенсіо Батіста припустився кількох помилок, які зрештою призвели до приходу до влади Фіделя Кастро та успіху кубинської революції. Ці помилки включали в себе корупція та репресії - Режим Батісти був відомий своєю широкомасштабною корупцією, коли урядовці займалися хабарництвом, розкраданням і кумівством.[4] Кубинський народ дедалі більше був незадоволений відсутністю підзвітності уряду та зростаючою прірвою між багатими і бідними. Крім того, сили безпеки Батісти, такі як таємна поліція, вдавалися до жорстоких репресій і порушень прав людини, що ще більше відштовхувало населення, а також економічна нерівність - політика Батісти надавала значну перевагу іноземним інвесторам та заможній еліті, що призвело до значної економічної нерівності. Великі корпорації, особливо американські, контролювали ключові галузі промисловості, такі як цукрова, тютюнова та гірничодобувна, залишаючи мало місця для процвітання місцевого бізнесу. Сільське населення, зокрема, страждало від бідності та безземелля, варто згадати нехтування соціальними реформами - режим Батісти не зміг задовольнити соціальні та економічні потреби більшості кубинців. Базові соціальні послуги, такі як освіта, охорона здоров'я та інфраструктура, були недостатніми і нерівномірно розподіленими, що поглиблювало соціальну нерівність. Брак можливостей для соціальної мобільності та відсутність цілісної системи соціального забезпечення поглибили прірву між привілейованою меншістю та маргіналізованою більшістю, крім того Фальсифікація та придушення виборів - Батіста призупинив дію конституційних прав, скасував вибори і придушив політичну опозицію. Інакомислячі та опозиційні партії були змушені замовкнути, а громадянські свободи були обмежені. Нехтування Батистою демократичними процесами ще більше підживлювало суспільне обурення і розчарування та Дотримання інтересів США - Сприйняття того, що він ставив інтереси іноземних суб'єктів вище за інтереси власного народу,

сприяло поширенню антиамериканських настроїв і ще більше активізувало підтримку революційного руху на чолі з Фіделем Кастро.[4]

За часів холодної війни Куба стала одним з основних напрямків зовнішньої політики США в Латинській Америці. Кубинська революція 1959 року на чолі з Фіделем Кастро призвела до встановлення комуністичного уряду та націоналізації американської власності. Сполучені Штати, вбачаючи в цьому загрозу своїй національній безпеці, запровадили політику стримування щодо Куби. Ця політика мала на меті запобігти поширенню комунізму в регіоні та зберегти вплив США в Латинській Америці. [4]

Кубинська революція під проводом Фіделя Кастро наприкінці 1950-х років стала значною подією, яка змінила соціально-політичний ландшафт Куби. Фідель Кастро, разом з іншими революціонерами, такими як ЧеГевара, прагнули повалити диктаторський режим президента Фульхенсіо Батісти і встановити на Кубі соціалістичний уряд. Їхні революційні ідеали знаходили відгук у значній частині населення, незадоволеного нестримною корупцією, економічною нерівністю та іноземною експлуатацією, які були характерними для режиму Батісти.[4]

Революція почалася в 1953 році з невдалого нападу на казарми Монкада, який очолював Фідель Кастро. Хоча напад і не мав успіху, він послужив точкою згуртування опозиції до режиму Батісти. Кастро був схоплений і ув'язнений, але був звільнений у 1955 році в рамках угоди про амністію. Після звільнення Кастро разом зі своїм братом Раулем Кастро та ЧеГеварою організував партизанський рух під назвою "Рух 26 липня", названий на честь дати нападу на Монкаду.[4]

Революція набрала обертів і отримала широку підтримку, особливо в сільській місцевості, де селянство зіткнулося з важкими соціально-економічними умовами. Харизма Кастро, його полум'яні промови та обіцянки земельної реформи і соціальної справедливості знайшли відгук у кубинського народу. Партизани провели успішну військову кампанію, яка врешті-решт завершилася падінням уряду Батісти 1 січня 1959 року.[4]

Фідель Кастро прийшов до влади і почав втілювати своє бачення соціалістичного суспільства на Кубі. Його уряд розпочав низку реформ, включаючи націоналізацію ключових галузей промисловості, перерозподіл землі та покращення доступу до освіти і охорони здоров'я. Сполучені Штати, які підтримували режим Батісти, ставали дедалі більш стурбованими зростанням комунізму у себе на задньому дворі.[4]

Карибська криза 1962 року посилила напруженість у відносинах між США та Кубою. Виявлення радянських ядерних ракет на острові поставило дві наддержави на межу ядерної війни. Криза продемонструвала стратегічну важливість Куби для США і посилила їхню прихильність до стримування комунізму в регіоні.[15 с 54] Протягом усієї холодної війни Сполучені Штати застосовували різні стратегії щодо Куби, включаючи економічні санкції, дипломатичну ізоляцію та підтримку збройних опозиційних груп. Уряд США сподівався підірвати режим Кастро і сприяти політичним змінам на Кубі. Однак ці зусилля виявилися здебільшого безуспішними, і Куба залишилася оплотом комунізму в Західній півкулі. У постбіполярний період у політиці США щодо Куби відбулися зміни, зумовлені низкою факторів. Одним із важливих чинників стало закінчення холодної війни і розпад Радянського Союзу. З розпадом свого головного благодійника Куба зазнала економічних труднощів і втратила своє стратегічне значення як радянський союзник. Як наслідок, Сполучені Штати побачили можливість для потенційних змін на Кубі і прагнули взаємодіяти з кубинським урядом. [15 с 57]

Іншим фактором, який вплинув на політику США щодо Куби, була регіональна динаміка, що розвивалася в Латинській Америці. У 1990-х роках кілька країн регіону перейшли до демократичних урядів, і зростав попит на регіональну інтеграцію та економічне співробітництво. Сполучені Штати визнали необхідність адаптувати свій підхід до Куби, щоб відповідати цій мінливій динаміці і не допустити ізоляції Куби в регіоні. Проблеми з правами людини також відігравали певну роль у формуванні політики США щодо Куби. Режим Кастро зазнавав критики за придушення політичного інакомислення, обмеження громадянських свобод і відсутність демократичного врядування. Сполучені Штати разом з міжнародними правозахисними організаціями виступали за більшу повагу до прав людини на Кубі і наполягали на проведенні демократичних реформ.[1 с 112]

Ці різні фактори призвели до зміни політики США щодо Куби в 1990-х і на початку 2000-х років. Сполучені Штати вжили заходів, спрямованих на сприяння міжлюдським контактам, розширення культурних та освітніх обмінів, послаблення обмежень на поїздки та грошові перекази. Однак основні елементи американської блокади Куби залишилися в силі, оскільки для їх повного скасування потрібне схвалення Конгресу. [1 с 112]

В останні роки у відносинах між США та Кубою відбулися подальші зрушення. У 2014 році адміністрація Обама оголосила про значні зміни в політиці, прагнучи нормалізувати дипломатичні відносини з Кубою. Це

включало відновлення роботи посольств у Гавані та Вашингтоні, а також послаблення певних економічних обмежень та обмежень на поїздки. Адміністрація Обами розглядала взаємодію як засіб сприяння змінам на Кубі та покращення життя кубинського народу. Однак за адміністрації Трампа деякі з цих змін у політиці були скасовані. Уряд США посилив обмеження на подорожі та торгівлю з Кубою і запровадив додаткові санкції. Адміністрація Трампа наголошувала на проблемах з правами людини та вимагала політичних реформ в обмін на покращення відносин з Кубою. [4] Загалом, позиція Куби в ієрархії стратегічних пріоритетів США в Латинській Америці з часом еволюціонувала. За часів холодної війни Куба розглядалася як значна загроза і ключова мішень для зусиль зі стримування. У постбіполярний період на зміни в політиці США щодо Куби вплинули такі фактори, як Карибська криза, зміна регіональної динаміки та занепокоєння щодо прав людини. Незважаючи на періоди взаємодії та спроби нормалізації відносин, відносини між США та Кубою залишаються складними і піддаються постійній політичній динаміці. [1 с 112]

За часів холодної війни та постбіполярного періоду Куба посідала важливе місце в ієрархії стратегічних пріоритетів США в Латинській Америці. Сполучені Штати вважали Кубу предметом серйозного занепокоєння через її географічну близькість та ідеологічну загрозу, яку становив її комуністичний режим. Протягом усієї холодної війни Сполучені Штати проводили політику стримування щодо Куби, прагнучи запобігти поширенню комунізму в регіоні. Кубинська революція 1959 року на чолі з Фіделем Кастро зміцнила комуністичний уряд Куби і призвела до націоналізації американської власності. Це ще більше посилювало напруженість у відносинах між двома країнами і призвело до поглиблення зобов'язань США щодо обмеження кубинського впливу. [18 с 10]

Карибська криза 1962 року стала ключовою подією, яка суттєво вплинула на політику США щодо Куби. Виявлення радянських ядерних ракет на острові поставило Сполучені Штати і Радянський Союз на межу ядерної війни. Ця криза підкреслила стратегічну важливість Куби і посилювала рішучість США стримувати комунізм у Західній півкулі. [20 с 330]

Протягом усієї епохи холодної війни Сполучені Штати застосовували різні стратегії для підриву режиму Кастро, включаючи економічні санкції, дипломатичну ізоляцію та підтримку антикастрівських угруповань. Метою було послабити кубинський уряд і стимулювати політичні зміни. Однак ці

зусилля не привели до бажаних результатів, і Куба залишилася комуністичним оплотом.

У постбіполярний період у політиці США щодо Куби відбулися помітні зміни під впливом кількох факторів. Закінчення холодної війни і розпад Радянського Союзу суттєво змінили геополітичний ландшафт. Втративши основного союзника та економічну підтримку, Куба зіткнулася з економічними труднощами та зниженням стратегічної значущості. Це створило можливість для Сполучених Штатів дослідити нові підходи до Куби. Регіональна динаміка в Латинській Америці також відіграла певну роль у формуванні політики США щодо Куби. У 1990-х роках у регіоні спостерігалася хвиля демократизації, коли кілька країн перейшли до демократичних урядів. Дедалі більше уваги приділялося регіональній інтеграції та економічному співробітництву. У світлі цих змін Сполучені Штати визнали необхідність адаптувати свій підхід до Куби і взаємодіяти з кубинським урядом. [20 с 18]

Ще одним фактором, що впливав на політику США щодо Куби, були проблеми з правами людини. Режим Кастро піддавався критиці за придушення політичного інакомислення, обмеження громадянських свобод і відсутність демократичного врядування. Сполучені Штати разом з міжнародними правозахисними організаціями закликали до поліпшення ситуації з правами людини та проведення політичних реформ на Кубі. Ці фактори призвели до поступової зміни політики США щодо Куби в 1990-х і на початку 2000-х років. Сполучені Штати вжили заходів, спрямованих на збільшення контактів між людьми, розширення культурних та освітніх обмінів, а також послаблення деяких обмежень на поїздки та торгівлю. Однак основні елементи американської блокади Куби залишилися в силі, оскільки їх скасування вимагало схвалення Конгресу. [17]

У 2014 році адміністрація Обами оголосила про суттєві зміни у політиці США щодо Куби, прагнучи нормалізувати дипломатичні відносини. Це включало відновлення роботи посольств у Гавані та Вашингтоні, а також послаблення певних економічних обмежень та обмежень на поїздки. Адміністрація Обами розглядала взаємодію як засіб сприяння змінам на Кубі та покращення життя кубинського народу.[4]

Однак за адміністрації Трампа деякі з цих змін у політиці були скасовані. Уряд США посилив обмеження на подорожі та торгівлю з Кубою і запровадив додаткові санкції. Адміністрація Трампа наголошувала на проблемах з правами людини і вимагала від кубинського уряду політичних

реформ як умови для поліпшення відносин. Таким чином, Куба займала важливе місце в стратегічних пріоритетах США в Латинській Америці під час холодної війни та постбіполярного періоду. Сполучені Штати розглядали Кубу як комуністичну загрозу і впроваджували різні стратегії для стримування її впливу. Карибська криза, регіональна динаміка та проблеми з правами людини з часом вплинули на зміну політики США щодо Куби, що призвело до періодів взаємодії та спроб нормалізації відносин, хоча і з постійними складнощами та політичною динамікою.[4]

Висновок

Місце Куби в сучасній латиноамериканській стратегії США охоплює широкий спектр складних історичних, геополітичних і стратегічних змінних. Уважно вивчивши історичні основи американсько-кубинських відносин, стає зрозуміло, що політичний підхід Сполучених Штатів до Куби і Латинської Америки є результатом взаємодії різних факторів. Вони включають, але не обмежуються геополітичними міркуваннями, соціально-політичними подіями в цих регіонах, економічними інтересами та ідеологічною конкуренцією. Стратегія США еволюціонувала з часом, динамічно змінюючись відповідно до мінливих глобальних тенденцій та регіональної політики.

Куба займає унікальне і важливе місце в стратегічних пріоритетах США в Латинській Америці. Незважаючи на невеликий розмір і відносну економічну слабкість, геополітичне розташування Куби в поєднанні з історичними та ідеологічними розбіжностями зі Сполученими Штатами посилили її вплив і значення. Це зробило її важливим компонентом стратегії США, об'єктом пильної уваги і постійним предметом політичних дебатів. Оскільки США прагнуть зміцнити зв'язки з Латинською Америкою, розуміння місця Куби в цій стратегії, з її багатим історичним контекстом і постійними складнощами, є життєво важливим не лише для науковців, але й для політиків.

Розділ 2: Відносини між США та Кубою під час холодної війни

2.1 Історичні передумови американсько-кубинських відносин

Протягом холодної війни та постбіполярного періоду позиція Куби в ієрархії стратегічних пріоритетів США в Латинській Америці зазнала значних змін. Ці зміни були зумовлені низкою чинників, зокрема Карибською кризою, проблемами з правами людини та регіональною динамікою. Підхід Сполучених Штатів до Куби можна охарактеризувати як складну взаємодію політичних, економічних і безпекових міркувань, а також глобальної динаміки, що розвивається.[4]

Під час холодної війни Куба посідала важливе місце в американських стратегічних пріоритетах через свою географічну близькість до Сполучених Штатів і союзницькі відносини з Радянським Союзом. Кубинська революція на чолі з Фіделем Кастро у 1959 році привела до влади соціалістичний уряд, який націоналізував американські підприємства і встановив тісніші зв'язки з Радянським Союзом. Така зміна орієнтації Куби загрожувала американським інтересам у регіоні, що призвело до посилення уваги до неї з боку Сполучених Штатів. [1 с 40]

Карибська криза 1962 року стала ключовою подією, яка посилила напруженість у відносинах між Сполученими Штатами і Кубою. Виявлення радянських ядерних ракет на Кубі спровокувало небезпечне протистояння, поставивши дві наддержави на межу ядерного конфлікту. Ця криза висвітлила потенційну загрозу, яку Куба становила для національної безпеки США, зміцнивши її позицію як головного стратегічного пріоритету для Сполучених Штатів. [1 с 40]

У наступні роки Сполучені Штати запровадили всеосяжне економічне ембарго проти Куби, намагаючись ізолювати країну та послабити її уряд. Ця політика була зумовлена поєднанням ідеологічного суперництва часів холодної війни, занепокоєнням щодо радянського впливу та бажанням сприяти демократичному врядуванню в регіоні. Блокада мала на меті чинити тиск на Кубу, щоб змусити її зайняти більш проамериканську позицію та утримати інші латиноамериканські країни від того, щоб піти аналогічним шляхом. [1 с 42]

Однак з часом значення Куби в стратегічних пріоритетах США дещо зменшилося. З розпадом Радянського Союзу в 1991 році і закінченням холодної війни змінилося обґрунтування американської політики щодо Куби. Відсутність біполярного світового порядку означала, що загроза Куби як

радянського маріонетки значно зменшилася. Як наслідок, у Сполучених Штатах пролунали голоси на користь переоцінки політики щодо Куби. Проблеми з правами людини також відігравали певну роль у формуванні політики США щодо Куби. Послужний список режиму Кастро щодо громадянських і політичних свобод викликав критику з боку різних кіл, у тому числі й Сполучених Штатів. Американський уряд намагався використовувати дипломатичний тиск і економічні санкції для заохочення політичних реформ і поваги до прав людини на Кубі. Ці побоювання вплинули на позиціонування Куби в ієрархії стратегічних пріоритетів США і зумовили зміни в політиці. [1 с 42]

Регіональна динаміка і зміна геополітичних реалій також вплинули на підхід США до Куби. У той час як Латинська Америка переживала політичні трансформації і рухалася до демократії, комуністичний уряд Куби виділявся як аномалія. Сполучені Штати прагнули просувати демократичні цінності та інститути в усьому регіоні, що призвело до спроб політичної та економічної ізоляції Куби. Однак з розвитком регіональної динаміки деякі латиноамериканські країни почали ставити під сумнів ефективність ізоляції Куби і закликали до більш конструктивної взаємодії з острівною державою.

В останні роки відбулися помітні зміни в політиці США щодо Куби. Адміністрація Обама зробила кроки для нормалізації відносин з Кубою, визнавши необхідність нового підходу. Це включало в себе відновлення дипломатичних зв'язків, послаблення обмежень на поїздки та обмежену економічну взаємодію. Обґрунтуванням цих змін було бажання сприяти демократичним реформам, покращити умови дотримання прав людини та відкрити економічні можливості для обох країн. Однак наступна адміністрація Трампа зайняла більш жорстку позицію, відкинувши деякі з політик часів Обама і посиливши обмеження на поїздки і торгівлю. Ці зміни відображають різні погляди всередині США на те, як найкраще підходити до Куби: одні наголошують на більш конфронтаційному підході, а інші виступають за більшу залученість. [3 с 10]

Отже, позиція Куби в ієрархії стратегічних пріоритетів США в Латинській Америці зазнала значних змін протягом холодної війни і постбіполярного періоду. Карибська криза, проблеми з правами людини та регіональна динаміка вплинули на зміну політики США щодо Куби. Близькість країни до Сполучених Штатів, союз із Радянським Союзом та усвідомлення загроз національній безпеці США під час холодної війни підвищили її стратегічне значення. Однак із закінченням холодної війни та зміною геополітичних

реалій, а також еволюцією поглядів на права людини та регіональну динаміку, Сполучені Штати зазнали коливань у своїй політиці щодо Куби - від ізоляції та економічних санкцій до спроб залучення та нормалізації відносин. Проблеми з правами людини відігравали ключову роль у формуванні політики США щодо Куби. Послужний список режиму Кастро щодо громадянських свобод, політичних свобод і прав людини викликав критику з боку Сполучених Штатів і міжнародної спільноти. Сполучені Штати намагалися тиснути на Кубу з метою покращення ситуації з правами людини за допомогою дипломатичних зусиль, міжнародного засудження та економічних санкцій. Проблеми з правами людини стали важливим фактором у визначенні місця Куби в ієрархії стратегічних пріоритетів США. [1 с 50]

Регіональна динаміка також впливала на політику США щодо Куби. У той час як інші країни Латинської Америки переходили до демократичних систем, Куба виділялася як оплот комунізму. Сполучені Штати прагнули просувати демократичні цінності та інститути в регіоні, що означало ізоляцію та тиск на Кубу з метою змусити її підкоритися. Однак у міру розвитку регіональної динаміки деякі латиноамериканські країни поставили під сумнів ефективність ізоляції Куби і виступили за більш інклюзивний підхід, який дозволив би залучити Кубу до регіональних справ. [1 с 51]

Зміна політики адміністрації Обами щодо Куби в 2014 році стала значною зміною в підході США. Визнавши необхідність нової стратегії, адміністрація зробила кроки для нормалізації відносин з Кубою. Це включало відновлення дипломатичних зв'язків, послаблення обмежень на поїздки та сприяння обмеженій економічній взаємодії. Обґрунтуванням цих змін було просування демократичних реформ, покращення ситуації з правами людини та створення економічних можливостей для обох країн. Однак наступна адміністрація Трампа зайняла більш конфронтаційну позицію, відкотивши назад деякі з політик часів Обами. Адміністрація посилила обмеження на подорожі та торгівлю, прагнучи посилити тиск на кубинський уряд. Ці політичні зміни відобразили різні погляди всередині Сполучених Штатів на те, як найкраще підходити до Куби: одні наголошували на більш жорсткій позиції, а інші виступали за більш активну взаємодію. Отже, позиція Куби в ієрархії стратегічних пріоритетів США в Латинській Америці з роками зазнала помітних змін. Такі фактори, як Карибська криза, проблеми з правами людини і регіональна динаміка, що розвивається, вплинули на політику США щодо Куби. Сполучені Штати коливалися між ізоляцією та залученням, відображаючи мінливі геополітичні реалії та різні точки зору щодо найбільш ефективного підходу до визначення ролі Куби в регіоні. [4]

Стратегічні пріоритети Сполучених Штатів у Латинській Америці протягом холодної війни та постбіполярного періоду зазнали значних трансформацій, що вплинуло на позицію Куби в цій ієрархії. Географічна близькість Куби до Сполучених Штатів та її союзницькі відносини з Радянським Союзом зробили її центром уваги США в регіоні під час холодної війни. Кубинська революція на чолі з Фіделем Кастро в 1959 році, яка призвела до соціалістичного уряду і націоналізації американських підприємств, посилила увагу США до Куби.

Карибська криза 1962 року стала ключовою подією, яка поставила США і Кубу на межу ядерного конфлікту. Виявлення радянських ядерних ракет на Кубі становило пряму загрозу національній безпеці США, посилюючи значення Куби як головного стратегічного пріоритету для Сполучених Штатів. Криза продемонструвала потенційну небезпеку, яку становила Куба, і посилила рішучість США протидіяти кубинсько-радянському співробітництву.

У відповідь на цю загрозу Сполучені Штати запровадили широке економічне ембарго проти Куби, намагаючись ізолювати країну та послабити її уряд. Мотивоване ідеологічним суперництвом часів холодної війни, занепокоєнням щодо радянського впливу та бажанням сприяти демократичному врядуванню в регіоні, ембарго мало на меті чинити тиск на Кубу, щоб змусити її зайняти більш проамериканську позицію та перешкодити іншим латиноамериканським країнам йти подібним шляхом. Однак закінчення холодної війни та розпад Радянського Союзу призвели до значних змін у пріоритетах США та їхній політиці щодо Куби. Відсутність біполярного світового порядку зменшила статус Куби як радянського маріонетки і знизила її сприйняття як загрози американським інтересам. Це викликало заклики до переоцінки політики ізоляції, що призвело до більш виваженого підходу до Куби.

Проблеми з правами людини також вплинули на позицію США щодо Куби. Послужний список режиму Кастро щодо громадянських свобод, політичних свобод і прав людини викликав критику з боку Сполучених Штатів і міжнародної спільноти. Для вирішення цих проблем Сполучені Штати використовували дипломатичний тиск, міжнародний осуд та економічні санкції для заохочення політичних реформ та покращення умов дотримання прав людини на Кубі. Міркування щодо прав людини відіграли значну роль у формуванні позиції Куби в ієрархії стратегічних пріоритетів США.

Регіональна динаміка і зміна геополітичних реалій надалі впливали на політику США щодо Куби. У міру того, як країни Латинської Америки переходили до демократичних систем, комуністичний уряд Куби став виключенням. Сполучені Штати прагнули просувати демократичні цінності та інститути в регіоні, що вимагало ізоляції та тиску на Кубу з метою змусити її підкоритися. Однак зі зміною регіональної динаміки деякі латиноамериканські країни поставили під сумнів ефективність ізоляції Куби і виступили за більш інклюзивний підхід, який би дозволив залучити Кубу до регіональних справ. Останніми роками у політиці США щодо Куби відбулися помітні зрушення. Адміністрація Обама ініціювала політику нормалізації у 2014 році, визнавши необхідність нової стратегії. Були зроблені кроки для відновлення дипломатичних зв'язків, послаблення обмежень на поїздки та сприяння обмеженій економічній взаємодії. Обґрунтуванням цих змін було просування демократичних реформ, поліпшення ситуації з правами людини та створення економічних можливостей для обох країн.

Однак наступна адміністрація Трампа зайняла більш конфронтаційну позицію, відкотивши назад деякі з політик часів Обама. Адміністрація посилила обмеження на подорожі та торгівлю, прагнучи посилити тиск на кубинський уряд. Ці політичні зміни відображають різні погляди всередині США на те, як найкраще підходити до Куби: одні виступають за більш жорстку позицію, а інші - за більшу взаємодію. Отже, позиція Куби в ієрархії стратегічних пріоритетів США в Латинській Америці зазнала значних змін під впливом таких факторів, як Карибська криза, проблеми з правами людини та регіональна динаміка. Сполучені Штати коливалися між ізоляцією та залученням, що було зумовлено мінливими геополітичними реаліями та різними поглядами на найбільш ефективний підхід до визначення ролі Куби в регіоні. Американсько-кубинські відносини відзначаються складною і часто бурхливою історією. До періоду холодної війни Сполучені Штати та Куба мали глибокі та взаємопов'язані відносини, які визначалися політичними, економічними та стратегічними інтересами. У цьому історичному огляді висвітлюються ключові події, що передували Холодній війні, з особливим акцентом на Кубинській революції та становленні уряду Фіделя Кастро, які мали глибокий вплив на американо-кубинські відносини.

Шлях Куби до незалежності від Іспанії наприкінці 19 століття привернув увагу Сполучених Штатів. Іспано-американська війна 1898 року, в якій США втрутилися в конфлікт між Іспанією та Кубою, завершилася поразкою іспанців і появою Куби як нової незалежної держави. Згідно з положеннями поправки Платта, США зберегли значний контроль над кубинськими

справами, включаючи створення військово-морської бази в Гуантанамо і повноваження втручатися в кубинські справи для захисту американських інтересів.

Протягом усього початку 20-го століття Сполучені Штати мали значний вплив на економіку і політику Куби. Американський бізнес інвестував значні кошти на Кубі, особливо в цукрову промисловість, і американські інтереси домінували в кубинській економіці. Це економічне домінування викликало обурення серед багатьох кубинців, які відчували себе експлуатованими американськими корпораціями і мали обмежений контроль над власними справами.

У 1930-х роках Куба переживала політичну нестабільність і часту зміну керівництва. Революція 1933 року, яку очолив молодий армійський офіцер Фульхенсіо Батіста, повалила правлячий уряд і встановила військову диктатуру. Спочатку Батіста користувався підтримкою США через свою антикомуністичну позицію і готовність підтримувати тісні зв'язки з американським бізнесом. Однак його режим відзначався корупцією, репресіями та концентрацією багатства, що врешті-решт підживлювало народне невдоволення і заклало підґрунтя для Кубинської революції. Кубинська революція на чолі з Фіделем Кастро та його партизанською армією розпочалася у 1953 році і завершилася поваленням режиму Батісти 1 січня 1959 року. Обіцянки революціонерів щодо соціальної справедливості, земельної реформи та національного суверенітету знайшли відгук у багатьох кубинців, і уряд Кастро швидко розпочав низку радикальних реформ, спрямованих на демонтаж впливу американських корпорацій та впровадження соціалістичної політики.[22 с 101-102]

Новостворений уряд націоналізував ключові галузі промисловості, включаючи цукрову та гірничодобувну, а також експропріював власність, що належала американцям. Ці заходи безпосередньо загрожували економічним інтересам США на Кубі і призвели до погіршення американсько-кубинських відносин. У відповідь Сполучені Штати запровадили економічне ембарго проти Куби, розірвавши торговельні та дипломатичні зв'язки.

Кубинський уряд шукав альтернативних союзників і звернувся за підтримкою до Радянського Союзу. Союз Кастро з Радянським Союзом посилив напруженість у відносинах між Сполученими Штатами і Кубою, особливо на тлі посилення холодної війни. У 1961 році Сполучені Штати підтримали невдале вторгнення кубинських вигнанців на Кубу в затоці Свиней, що ще більше загострило відносини між двома країнами.

Найбільш критичною подією в американсько-кубинських відносинах цього періоду стала Карибська криза в жовтні 1962 року. Виявлення радянських ракетних установок на Кубі спричинило напружене протистояння між Сполученими Штатами та Радянським Союзом, поставивши світ на межу ядерної війни. Зрештою, кризу було врегульовано шляхом переговорів, коли Радянський Союз вивіз ракети з Куби в обмін на зобов'язання США не вторгтися на острів. Після Карибської кризи американсько-кубинські відносини залишалися ворожими. Сполучені Штати продовжували економічне ембарго проти Куби, що серйозно вплинуло на кубинську економіку та ізолювало острівну державу від більшої частини міжнародної спільноти. Незважаючи на цю ізоляцію, Куба продовжувала отримувати економічну і військову підтримку від Радянського Союзу, ставши ключовим полем битви в Холодній війні між Сполученими Штатами і Радянським Союзом. [22 с 95]

Отже, історичне тло американсько-кубинських відносин до періоду холодної війни характеризувалося глибокими економічними і політичними зв'язками, за якими послідував розрив через кубинську революцію і подальше приєднання Куби до Радянського Союзу. Націоналізація американської власності та впровадження соціалістичної політики урядом Фіделя Кастро призвели до погіршення американсько-кубинських відносин та запровадження економічного ембарго. Карибська криза призвела до подальшої ескалації напруженості, закріпивши за Кубою роль осередку глобального конфлікту часів Холодної війни. Після Кубинської революції Сполучені Штати розглядали уряд Фіделя Кастро як загрозу своїм стратегічним інтересам у Західній півкулі. Уряд США побоювався поширення комунізму в регіоні і сприймав Кубу як потенційний радянський форпост у безпосередній близькості до Сполучених Штатів. У відповідь Сполучені Штати вжили різних заходів для ізоляції та підриву режиму Кастро.

У 1962 році Сполучені Штати розширили економічне ембарго проти Куби, заборонивши майже всі торговельні та фінансові операції з острівною державою. Це ембарго, яке залишається чинним вже понад шість десятиліть, мало значний вплив на кубинську економіку і життєдіяльність її народу. Її метою було чинити тиск на кубинський уряд і заохочувати зміну режиму.

Протягом усієї холодної війни Сполучені Штати намагалися підірвати уряд Кастро за допомогою таємних операцій, включаючи плани вбивств і підтримку контрреволюційних угруповань. Ці зусилля, часто здійснювані

Центральним розвідувальним управлінням (ЦРУ), мали на меті дестабілізувати кубинський уряд і стимулювати опозицію до правління Кастро. Однак ці спроби здебільшого не досягли своїх цілей. Куба, з іншого боку, шукала підтримки у Радянського Союзу, який бачив можливість розширити свій вплив на американському континенті і кинути виклик гегемонії США. Радянський Союз надавав Кубі економічну та військову допомогу, включаючи зброю, фінансову допомогу та субсидії. Ця підтримка дозволила кубинському уряду витримати економічний тиск американського ембарго і зміцнити свою соціалістичну політику.

Підвищена напруженість у відносинах між США і Кубою під час холодної війни не обмежувалася лише економічною і політичною сферами. Сполучені Штати також запровадили обмеження на поїздки для своїх громадян, що ускладнило відвідування Куби американцями. Міжлюдські обміни та культурна взаємодія між двома країнами були суттєво обмежені.

Закінчення холодної війни наприкінці 1980-х років і подальший розпад Радянського Союзу мали глибокий вплив на американо-кубинські відносини. Втративши свого головного благодійника, Куба зіткнулася з важкою економічною кризою, відомою як "Особливий період". Сполучені Штати, усвідомлюючи зміну динаміки, запровадили деякі заходи для послаблення обмежень на подорожі та грошові перекази на Кубу. Однак основні елементи економічної блокади залишилися в силі.

У 1990-х і на початку 2000-х років мали місце окремі помітні випадки обмеженої взаємодії та діалогу між США і Кубою. Докладалися зусилля для вирішення конкретних питань, таких як міграція, незаконний обіг наркотиків та екологічні проблеми. Однак загальний прогрес на шляху до нормалізації відносин залишався примарним. Розпад Радянського Союзу в 1991 році мав глибокий вплив на Кубу. Втративши свого головного економічного і політичного союзника, Куба вступила в період економічних труднощів, відомий як "Особливий період". Країна зіткнулася з гострою нестачею товарів першої необхідності, і уряд запровадив економічні реформи для подолання кризи.

В останні роки в американсько-кубинських відносинах відбулися деякі значні зміни. У грудні 2014 року президент США Барак Обама оголосив про історичну зміну політики щодо Куби, прагнучи нормалізувати відносини між двома країнами. Адміністрація Обама зробила кроки для послаблення обмежень на поїздки і торгівлю, що призвело до збільшення обмінів і взаємодії між Сполученими Штатами і Кубою.

Однак прогрес, досягнутий за часів адміністрації Обами, зіткнувся з проблемами за часів наступної адміністрації Трампа. У 2017 році президент Дональд Трамп оголосив про відмову від деяких політик часів Обами, запровадивши обмеження на поїздки, торгівлю та грошові перекази на Кубу. Такий підхід мав на меті посилити тиск на кубинський уряд і підштовхнути його до політичних реформ.

2.2 Політика США щодо Куби під час холодної війни

Політика США щодо Куби під час холодної війни зазнала значних змін і пережила низку ключових подій, які визначили динаміку американсько-кубинських відносин. Від початку холодної війни до розпаду Радянського Союзу Сполучені Штати проводили політику стримування та ізоляції щодо Куби, розглядаючи острівну державу як потенційну комуністичну загрозу у своїй власній півкулі. У цей період відбулося вторгнення у Карибську затоку, Карибська криза та запровадження всеосяжного економічного ембарго проти Куби, які мали глибокий вплив на американо-кубинські відносини. [11]

У 1960 році напруженість у відносинах між США та Кубою зросла після Кубинської революції під проводом Фіделя Кастро. Новостворений комуністичний уряд Куби почав націоналізацію американських підприємств і власності, що змусило уряд США під керівництвом президента Дуайта Д. Ейзенхауера запровадити низку економічних санкцій проти Куби. Ці початкові заходи включали розрив дипломатичних відносин і введення обмежень на торгівлю.

Наступного року Сполучені Штати, вже за президента Джона Кеннеді, вирішили підтримати збройне вторгнення кубинських вигнанців на Кубу, відоме під назвою "Вторгнення в затоку свиней". Операція, що мала на меті повалення уряду Кастро, зазнала гучного провалу. Кубинські війська швидко розгромили вигнанців, що призвело до значного удару по авторитету США і подальшого погіршення американо-кубинських відносин. Невдале вторгнення зміцнило владу Кастро і підштовхнуло його до зближення з Радянським Союзом за підтримкою.

Відносини між Сполученими Штатами та Кубою були позначені низкою напружених моментів, жоден з яких не був більш значним, ніж Карибська криза. Криза спалахнула, коли Сполучені Штати дізналися, що Радянський Союз розмістив ядерні ракети на Кубі, всього за 90 миль від узбережжя Флориди. Це відкриття викликало період сильного страху і невизначеності, поставивши світ на межу ядерної війни.[9]

Сполучені Штати під керівництвом президента Джона Кеннеді швидко відреагували на це відкриття, запровадивши морську блокаду навколо Куби, щоб запобігти подальшим радянським постачанням. Цей крок став чітким сигналом Радянському Союзу, що Сполучені Штати не потерплять присутності ядерних ракет так близько до своїх кордонів. Напруга зростала, оскільки обидві країни брали участь у грі з високими ставками на межі.

Криза розгорталася на тлі Холодної війни, часу інтенсивного ідеологічного суперництва між Сполученими Штатами і Радянським Союзом. Карибська криза стала поворотним моментом, який перевіряв на міцність лідерство як Кеннеді, так і радянського прем'єра Микити Хрущова. Світ затамувавши подих спостерігав за переговорами, що проходили за зачиненими дверима, з ризиком ядерного знищення, що висів на волосині.

Після кількох днів напружених переговорів і дискусій угоду було укладено. Сполучені Штати погодилися зняти морську блокаду, а натомість Радянський Союз зобов'язався демонтувати свої ракетні бази на Кубі. Кризу було відвернуто, і світ колективно зітхнув з полегшенням. [10]

Однак наслідки кризи мали далекосяжні наслідки. Сполучені Штати і Радянський Союз усвідомили необхідність більш прямих каналів зв'язку, щоб запобігти повторенню подібних криз. Це призвело до створення "гарячої лінії" між Вашингтоном і Москвою, що уможливило пряме спілкування між лідерами двох наддержав.[11]

Протягом 1970-х років були спроби нормалізації відносин між США та Кубою. Однак прогрес був обмеженим, а загальна політика щодо Куби залишалася практично незмінною. Кілька президентів США, включаючи Річарда Ніксона, Джеральда Форда і Джиммі Картера, досліджували шляхи діалогу з Кубою, але значних проривів не відбулося.

Таким чином, політика США щодо Куби під час холодної війни еволюціонувала від початкових економічних санкцій до більш агресивних заходів, таких як вторгнення в Карибську затоку і Карибська криза. Ці події, разом із запровадженням економічної блокади, мали глибокий вплив на американсько-кубинські відносини, призвівши до поглиблення ворожнечі та ізоляції між двома країнами. Зокрема, блокада стала визначальною рисою політики США щодо Куби і формувала економічний і політичний ландшафт острова протягом більше шести десятиліть.

1962: У січні Організація американських держав, очолювана урядом США, призупиняє членство Куби через її марксистсько-ленінський уряд. У

лютому адміністрація Кеннеді поширює американське ембарго на всю торгівлю з Кубою. Карибська криза відбувається в жовтні, після того, як Сполучені Штати підтверджують, що Фідель Кастро дозволив Радянському Союзу розмістити ядерні ракети на острові. Криза розв'язується, коли Радянський Союз виводить ракети в обмін на виведення американських ядерних ракет з Туреччини. З січня 1959 року по жовтень 1962 року, коли припиняються всі комерційні рейси між Гаваною і Маямі, 248 070 осіб тікають з острова до Сполучених Штатів. [21 с 15-17] У грудні 1 113 чоловіків, захоплених у полон під час вторгнення у Затоці Свиней, повертаються до Сполучених Штатів в обмін на продовольство та медикаменти для Куби.

12 серпня Фідель Кастро оголошує, що його уряд дозволить кубинцям, які бажають залишити острів, зробити це у будь-який спосіб. З 13 серпня по 13 вересня Берегова охорона США затримує 30 879 кубинців, які намагаються покинути острів під час кризи бальсеро (крокви). Їх відправляють на американську військово-морську базу в Гуантанамо (а спочатку до Панамі), перш ніж вони зможуть потрапити на територію Сполучених Штатів. У вересні Гавана і Вашингтон підписують угоду, згідно з якою Сполучені Штати щорічно видаватимуть кубинцям 20 000 імміграційних віз, а натомість Куба зобов'язується контролювати нелегальну міграцію.

У 1970-х роках, за адміністрації президента Річарда Ніксона, були спроби поліпшити відносини з Кубою, частково зумовлені геополітичними міркуваннями і бажанням зменшити напруженість у регіоні. У рамках цього підходу Сполучені Штати послабили деякі аспекти економічної блокади і дозволили обмежені подорожі та культурні обміни між двома країнами. Однак процес нормалізації був нетривалим, оскільки Вотергейтський скандал і подальша відставка Ніксона змістили фокус зовнішньої політики США. [16]

Наприкінці 1970-х і в 1980-х роках американсько-кубинські відносини ще більше погіршилися. Кубинський уряд розширив свою підтримку революційних рухів в інших частинах світу, зокрема в Африці та Латинській Америці, що Сполучені Штати розглядали як прямий виклик своєму впливу. Сполучені Штати звинувачували Кубу в експорті революції та наданні військової підтримки лівим партизанським угрупованням, таким як Африканський національний конгрес (АНК) у Південній Африці та Фронт національного визволення Фарабундо Марті (ФНВФ) в Сальвадорі. У відповідь на участь Куби в регіональних конфліктах Сполучені Штати активізували свої зусилля з дипломатичної та економічної ізоляції Куби. У

1982 році президент Рональд Рейган оголосив Кубу державою-спонсором тероризму, посиляючись на її підтримку збройних угруповань. Сполучені Штати також послали економічну блокаду, зробивши її більш всеохоплюючою, обмеживши поїздки, посиливши фінансові санкції та заборонивши експорт товарів на Кубу. Ці заходи ще більше поглибили економічні труднощі, з якими зіткнувся кубинський народ. [16]

Розпад Радянського Союзу в 1991 році мав значний вплив на американсько-кубинські відносини. Куба сильно залежала від економічної та військової допомоги Радянського Союзу, і його розпад поставив Кубу в скрутне становище. Втрата радянської підтримки призвела до економічної кризи на Кубі, відомої як "Особливий період", що характеризувалася гострою нестачею товарів першої необхідності та зниженням рівня життя.

У пострадянську епоху Сполучені Штати продовжили політику ізоляції Куби і тиску на кубинський уряд. У 1992 році Конгрес США прийняв Закон про кубинську демократію (також відомий як Закон Торрічеллі), який ще більше посилив блокаду, заборонивши іноземним дочірнім підприємствам американських компаній торгувати з Кубою. Наступного року був прийнятий Закон Хелмса-Бертона, який мав на меті кодифікувати ембарго в законі і покарати іноземні компанії, які вели бізнес з Кубою. Ці заходи були спрямовані на економічну та політичну ізоляцію Куби з метою тиску на кубинський уряд для здійснення політичних та економічних реформ. Незважаючи на постійну напруженість, наприкінці 1990-х років в американсько-кубинських відносинах з'явилися деякі ознаки потепління. У 1998 році, за адміністрації президента Білла Клінтона, були дозволені обмежені обміни між людьми, а також послаблені деякі обмеження на поїздки та грошові перекази. Однак прогрес на шляху до нормалізації залишався повільним, і наступні адміністрації зберігали тверду позицію щодо Куби.

Отже, політика США щодо Куби під час холодної війни з 1970 року до розпаду Радянського Союзу характеризувалася продовженням економічної блокади, посиленням зусиль з дипломатичної ізоляції Куби і зосередження уваги на протидії підтримці Кубою революційних рухів у регіоні. Розпад Радянського Союзу ще більше загострив американсько-кубинські відносини, і, незважаючи на обмежені ознаки взаємодії наприкінці 1990-х років, політика ізоляції залишилася в основному незмінною. Вплив цієї політики на кубинський народ і ширші американсько-кубинські відносини був значним і продовжує визначати динаміку відносин між двома країнами сьогодні.

2.3 Спадщина холодної війни і сучасні перспективи

Холодна війна мала глибокий і тривалий вплив на американо-кубинські відносини в постбіполярний період, сформувавши виклики, можливості та складнощі, які визначають нинішній стан їхніх стосунків. Починаючи з 1980-х років, кілька ключових подій і факторів сприяли збереженню спадщини холодної війни і продовжують впливати на динаміку відносин між Сполученими Штатами і Кубою.

Одним із наслідків холодної війни для американо-кубинських відносин є тривалий ідеологічний розрив. Протягом усієї холодної війни Куба приєдналася до Радянського Союзу, ставши соціалістичною державою і близьким союзником СРСР. Ця ідеологічна орієнтація створила значну напруженість у відносинах зі Сполученими Штатами, які розглядали Кубу як загрозу своїм інтересам у Західній півкулі. Антагонізм між двома країнами в цей період сформував глибоко вкорінену недовіру, яка продовжує впливати на їхні відносини і сьогодні.

Економічне ембарго, запроваджене Сполученими Штатами проти Куби на початку 1960-х років, є ще одним важливим спадком холодної війни. Блокада, посилена подальшими законодавчими актами, такими як Закон Хелмса-Бертон в 1996 році, має тривалий вплив на кубинську економіку і повсякденне життя людей. Вона обмежила торгівлю, інвестиції та фінансові операції між двома країнами, стримуючи економічний розвиток і загострюючи проблеми, з якими стикається кубинський уряд. Блокада залишається головною перешкодою на шляху до нормалізації відносин і продовжує залишатися спірним питанням на американсько-кубинських переговорах.

Після закінчення холодної війни на початку 1990-х років, у зв'язку з геополітичними змінами, з'явився новий набір викликів і можливостей. З розпадом Радянського Союзу Куба втратила свого головного економічного і політичного союзника, що призвело до важкої економічної кризи, відомої як "Особливий період". Втрата радянських субсидій і торгівлі призвела до різкого занепаду кубинської економіки та рівня життя. У відповідь на цю кризу Куба провела обмежені економічні реформи, дозволивши деякі ринкові практики та іноземні інвестиції. У цей період Сполучені Штати зіткнулися з власним набором викликів у формулюванні політики щодо Куби після закінчення холодної війни. Розпад Радянського Союзу призвів до переоцінки стратегічної важливості Куби, оскільки вона більше не становила прямої військової загрози для Сполучених Штатів. Цей зсув спонукав деяких

політиків і представників ділових кіл виступити за переоцінку американського підходу і прагнення до взаємодії та нормалізації відносин з Кубою. Однак існували також політичні та кубинсько-американські групи, які займали жорстку позицію, виступаючи за продовження блокади та ізоляцію кубинського уряду.

Складність американо-кубинських відносин ще більше посилилася через міграційне питання. Після закінчення холодної війни зросла кількість спроб кубинської міграції до Сполучених Штатів, тисячі кубинців вирушили в море на саморобних човнах у пошуках притулку. Сполучені Штати впроваджували різні заходи для врегулювання цих міграційних потоків, наприклад, політику "мокра нога - суха нога", яка дозволяла кубинцям, що досягли американської землі, залишатися на ній, а тих, кого перехоплювали на морі, повертали на Кубу. Ця політика створила напруженість у відносинах між двома країнами і додала ще один рівень складності до їхніх стосунків.

В останні роки в американсько-кубинських відносинах відбулися помітні зрушення. У 2014 році президент Барак Обама оголосив про історичну зміну політики, прагнучи нормалізувати дипломатичні відносини і послабити деякі аспекти блокади. Це призвело до відновлення роботи посольств в обох країнах і послаблення деяких обмежень на поїздки та торгівлю. Однак наступна адміністрація президента Дональда Трампа згорнула деякі з цих заходів, відновивши обмеження і зайнявши більш конфронтаційну позицію щодо Куби. Нинішній стан американсько-кубинських відносин характеризується поєднанням спадкоємності та змін. Спадщина холодної війни, включаючи ідеологічні розбіжності, економічне ембарго та міграційні питання, продовжують формувати відносини. Однак є також і нова динаміка, наприклад, зміна політичного ландшафту на Кубі з переходом влади від Фіделя Кастро до його брата Рауля Кастро, а тепер до Мігеля Діаса-Канеля. Крім того, мінливий внутрішній і міжнародний контекст, в тому числі зростаючий вплив Китаю і Росії в регіоні, додає нових складнощів і міркувань для обох країн. [5]

Насамкінець, тривала спадщина холодної війни має тривалий вплив на американсько-кубинські відносини в постбіполярний період. Ідеологічний розкол, економічне ембарго та міграційні проблеми сформували нинішній стан їхніх відносин. Незважаючи на певні зрушення та можливості для взаємодії, складнощі та розбіжності, спричинені спадщиною холодної війни, продовжують впливати на динаміку відносин між Сполученими Штатами та

Кубою. Шлях до нормалізації відносин залишається складним, оскільки обидві сторони мають різні погляди та інтереси.

Однією з постійних проблем у цей період було економічне ембарго, запроваджене Сполученими Штатами проти Куби. Незважаючи на певне послаблення обмежень за часів адміністрації Обами, блокада залишалася в силі і продовжувала впливати на кубинську економіку. Блокада обмежувала торгівлю, інвестиції та фінансові операції між двома країнами, стримуючи економічний розвиток Куби і створюючи перешкоди для нормалізації відносин.

Питання міграції також залишалося складним і суперечливим аспектом американсько-кубинських відносин. Політика "мокра нога - суха нога", яка дозволяла кубинцям, що досягли американської землі, залишатися і продовжувати проживання, водночас перехоплюючи тих, хто перебував у морі, і повертаючи їх на Кубу, створювала напруженість і дилеми для обох країн. Одні вважали, що ця політика заохочує небезпечні спроби міграції, тоді як інші виступали за її збереження як гарантії для кубинських мігрантів, які рятуються від політичних репресій. Перехід влади від Фіделя Кастро до його брата Рауля Кастро у 2006 році приніс надії на потенційні зміни в політичному та економічному ландшафті Куби. Рауль Кастро впровадив поступові реформи, такі як обмеження ринкової економіки та відкриття можливостей для іноземних інвестицій. Ці зміни мали на меті пожвавити кубинську економіку та покращити умови життя, але відбувалися обережними темпами.

Відлига в американсько-кубинських відносинах за часів адміністрації Обами відкрила можливості для взаємодії та співпраці. Відновлення дипломатичних зв'язків, відкриття посольств і збільшення кількості обмінів між людьми дозволило налагодити діалог і порозуміння між двома народами. Було докладено зусиль для посилення співпраці в таких сферах, як захист довкілля, телекомунікації та освітні обміни. [5]

Історичний візит президента Обами на Кубу в 2016 році став важливою віхою в американсько-кубинських відносинах. Він символізував нову еру взаємодії і мав на меті сприяти подальшому діалогу та співпраці. Візит мав на меті зміцнити зв'язки між народами обох країн і заохотити економічні та культурні обміни.

Однак прогрес, досягнутий за часів адміністрації Обами, зіткнувся з проблемами після обрання Дональда Трампа у 2016 році. Президент Трамп

прийняв більш конфронтаційний підхід до Куби, оголосивши про згортання деяких заходів попередньої адміністрації. Це включало посилення обмежень на поїздки та введення обмежень на фінансові операції з певними кубинськими суб'єктами. Зміна політики породила невизначеність і відставання у просуванні до нормалізації відносин.[6]

Питання міграції з Куби до США є постійним викликом і спадщиною конфронтаційних відносин між двома країнами в сучасному світі. Історія міграції з Куби до США бере свій початок з перших років Кубинської революції 1959 року, коли багато кубинців покинули країну в пошуках політичного притулку та економічних можливостей. Однак питання міграції набуло нових вимірів і складнощів у період після закінчення холодної війни. Одним із ключових чинників, що спричинили проблему міграції, були важкі соціально-економічні умови на Кубі. Економічні труднощі, спричинені розпадом Радянського Союзу та втратою його субсидій, занурили Кубу у важку економічну кризу, відому як "Особливий період" у 1990-х роках. Цей період характеризувався широким розповсюдженням бідності, нестачею продуктів харчування та предметів першої необхідності, що спонукало багатьох кубинців вирушити в небезпечні подорожі до Сполучених Штатів у пошуках кращого життя.

Політика США щодо кубинських мігрантів відіграла значну роль у формуванні міграційних моделей та викликів. Політика "мокра нога - суха нога", запроваджена у 1995 році, дозволила кубинцям, які досягли американської землі, залишитися і отримати дозвіл на проживання, тоді як тих, кого перехопили в морі, повертали на Кубу. Ця політика створила унікальну динаміку і стимул для кубинців здійснювати ризиковані подорожі морем, часто на переповнених і небезпечних суднах.

Питання міграції стало джерелом напруженості та дипломатичних проблем між двома країнами. Куба стверджувала, що політика США заохочує небезпечні та нелегальні спроби міграції, в той час як Сполучені Штати намагалися збалансувати гуманітарні проблеми з міркуваннями прикордонного контролю та національної безпеки. Складність питання ще більше загострювалася триваючою економічною блокадою, яка обмежувала легальні шляхи міграції кубинських громадян до Сполучених Штатів.

Проблема міграції також мала ширші наслідки для регіональної стабільності та співробітництва. Потік кубинських мігрантів не лише вплинув на двосторонні відносини між Кубою і США, але й загострив відносини з іншими країнами регіону. Маршрути міграції часто пролягали через кілька

країн, а на шляху до Сполучених Штатів мігранти перетинали країни Центральної Америки та Карибського басейну. Це створювало виклики для урядів країн регіону з точки зору управління гуманітарними потребами мігрантів та вирішення проблем нелегальної міграції. Обидві країни докладали зусиль для вирішення міграційних проблем і створення більш упорядкованих і легальних каналів міграції. Двосторонні угоди, такі як Міграційна угода між США та Кубою, підписана у 1994 році, були спрямовані на управління міграційними потоками та покращення співпраці у вирішенні цього питання. Ці угоди включали положення про регулярні переговори з питань міграції та заходи, спрямовані на запобігання небезпечній і нерегульованій міграції.

Питання міграції з Куби до США є спадщиною конфронтаційних відносин і тривалих наслідків холодної війни. Економічні труднощі, політичні репресії та ідеологічні розбіжності сприяли прагненню багатьох кубинців шукати кращого майбутнього у Сполучених Штатах. Політика, яку проводили обидві країни, наприклад, політика "мокра нога - суха нога" та економічне ембарго, сформували міграційні моделі та створили проблеми в управлінні потоками мігрантів.

Висновок

У розвитку американсько-кубинських відносин визначальну роль відіграє період холодної війни, який характеризувався різким переходом від співпраці до ворожнечі, що залишило довготривалі сліди у двосторонніх відносинах. Кубинська революція, що відкрила епоху різких змін, ознаменувала зміну парадигми не лише для острівної держави, але й суттєво вплинула на динаміку її відносин зі Сполученими Штатами. Падіння Батісти і подальший прихід до влади Фіделя Кастро та його революційного уряду змінили прихильне ставлення США до Куби. Революція, в основі якої лежали соціально-економічні невдоволення, нерівність і прагнення до політичної автономії, ознаменувала перехід Куби до соціалізму, зблизивши її з Радянським Союзом і віддаливши від США.

Політика США щодо Куби під час Холодної війни була реактивною і вписувалася у всеохоплюючу доктрину стримування. Карибська криза, можливо, найвідчутніший прояв цієї геополітичної напруженості, суттєво вплинула на подальшу політику і громадську думку в обох країнах. Наступні роки стали свідками посилення позиції США, що супроводжувалося економічними санкціями та дипломатичною ізоляцією, спрямованими на економічне та політичне каліцтво режиму Кастро. Незважаючи на відсутність

збройної конфронтації, США вжили низку заходів для стримування та підризу кубинського уряду, що виявило глибину ідеологічного розколу та стратегічної конкуренції, які пронизували двосторонні відносини.

Наступні роки після Карибської кризи і аж до розпаду СРСР спостерігалось продовження ворожих відносин, в яких економічні санкції, дипломатичне відчуження та ідеологічна ворожнеча все ще залишалися на першому плані. Розпад СРСР наприкінці ХХ століття суттєво вплинув на Кубу, як в економічному, так і в політичному плані. Припинення економічної підтримки з боку Радянського Союзу занурило Кубу у важку економічну кризу, відкривши нову главу в американсько-кубинських відносинах, яка характеризувалася продовженням економічного тиску з боку США та спробами Куби знайти нові альянси та економічних партнерів.

Не можна недооцінювати тривалий вплив холодної війни на американсько-кубинські відносини. Вона залишила глибоко вкорінену недовіру, посилену економічною блокадою і взаємною демонізацією, яка продовжує перешкоджати дипломатичному прогресу. Більше того, стратегічні міркування, економічні інтереси та ідеологічні зобов'язання, які формували американсько-кубинські відносини під час холодної війни, залишаються актуальними, хоча й у змінених формах, у сучасній стратегії США щодо Латинської Америки та Куби.

Розділ 3. Постбіполярний період: Американсько-кубинські відносини сьогодні

3.1 Американсько-кубинські відносини після розпаду СРСР

Розпад Радянського Союзу в 1991 році мав значний вплив на американо-кубинські відносини, що призвело до змін і подій, які змінили динаміку відносин між двома країнами. До розпаду Радянського Союзу Куба сильно залежала від радянської економічної та військової підтримки, а відносини між Сполученими Штатами та Кубою були позначені ворожістю та глибокими ідеологічними розбіжностями. Однак із закінченням холодної війни і розпадом Радянського Союзу геополітичний ландшафт змінився, створивши нові можливості та виклики для обох країн. Одним із безпосередніх наслідків розпаду Радянського Союзу стала втрата економічної допомоги та субсидій, які отримувала Куба. Припинення радянської підтримки призвело до важкої економічної кризи на Кубі, відомої як "Особливий період". Кубинська економіка значно скоротилася, а дефіцит продовольства, палива і предметів першої необхідності став повсюдним. Ці економічні труднощі змусили кубинський уряд шукати альтернативні джерела економічної допомоги та інвестицій.

Сполучені Штати, за часів президента Білла Клінтона, спочатку відреагували на зміну обставин, запровадивши деякі заходи, спрямовані на розвиток діалогу та взаємодії з Кубою. У 1992 році Конгрес США ухвалив Закон про кубинську демократію (також відомий як Закон Торрічеллі), який посилив економічну блокаду Куби, але водночас дозволив надавати гуманітарну допомогу та продавати на острів продовольство і медикаменти. У 1993 році адміністрація Клінтона ще більше послабила обмеження на поїздки на Кубу, дозволивши кубинським американцям відвідувати свої сім'ї та надсилати грошові перекази. Однак, незважаючи на ці обмежені кроки назустріч, загальна політика США щодо Куби залишилася практично незмінною. Закон Хелмса-Бертон, прийнятий Конгресом США в 1996 році, посилив економічну блокаду і кодифікував багато з існуючих обмежень. Закон був спрямований на запобігання іноземним інвестиціям на Кубу шляхом накладення штрафів на іноземні компанії, які вели бізнес з майном, експропрійованим кубинським урядом після революції 1959 року. Цей закон ще більше загострив американо-кубинські відносини і був зустрінутий міжнародною критикою. [1 с 64] На початку 2000-х років відбувся значний перелом в американсько-кубинських відносинах з приходом до влади на Кубі брата Фіделя Кастро, Рауля Кастро, у 2006 році. Рауль Кастро ініціював

низку економічних реформ, спрямованих на відкриття кубинської економіки та залучення іноземних інвестицій. У відповідь адміністрація Обама зробила кроки для розморожування відносин з Кубою. У 2009 році президент Обама зняв обмеження на подорожі та грошові перекази для американців кубинського походження і розпочав таємні переговори з кубинським урядом.[3 с 110]

Кульмінація цього зближення настала в грудні 2014 року, коли президент Обама і Рауль Кастро оголосили про відновлення дипломатичних відносин між двома країнами. Адміністрація Обама зробила кілька важливих кроків для послаблення економічної блокади, зокрема, розширила можливості для подорожей, дозволила обмежену торгівлю і виключила Кубу зі списку держав-спонсорів тероризму. У 2016 році також було відновлено пряме комерційне авіасполучення між США та Кубою. Однак, незважаючи на ці позитивні зрушення, повна нормалізація відносин зіткнулася з проблемами. Блокада залишалася в силі, оскільки її повне скасування вимагало законодавчих дій з боку Конгресу США. Крім того, такі питання, як права людини, політичні свободи та майнові претензії, продовжували залишатися предметом суперечок між двома країнами. [4]

За адміністрації Трампа американсько-кубинські відносини пішли іншим шляхом. Президент Трамп згорнув деякі з політик епохи Обама, запровадивши більш жорсткі обмеження на поїздки та збільшивши обмеження на торгівлю з Кубою. Адміністрація Трампа також знову наголосила на більш конфронтаційному підході, посиляючись на занепокоєння щодо ситуації з правами людини на Кубі та її підтримку уряду Венесуели. З 2000 по 2012 рік американсько-кубинські відносини пережили низку важливих подій і змін, зумовлених зміною керівництва в обох країнах і розвитком геополітичної динаміки. Протягом цього періоду були моменти обмеженої взаємодії та спроб діалогу, а також періоди посилення напруженості та ворожості. 2000 рік ознаменувався важливою зміною в кубинському керівництві, коли Фідель Кастро тимчасово передав владу своєму братові Раулю Кастро через проблеми зі здоров'ям. Цей перехід породив певні очікування щодо потенційних змін у політичному та економічному ландшафті Куби. Однак Сполучені Штати зберегли свою загальну політику економічних санкцій та блокади без суттєвих змін. У 2001 році в Сполучених Штатах змінилася адміністрація, президентом став Джордж Буш-молодший. Адміністрація Буша зайняла більш жорстку позицію щодо Куби, посиливши ембарго і посиливши обмеження на поїздки і грошові перекази. Адміністрація виступала за посилення тиску на

кубинський уряд, наголошуючи на таких питаннях, як права людини, політичні свободи та демократичні реформи.[18 с 85]

У відповідь кубинський уряд посилив свою позицію і почав переслідувати дисидентів, що призвело до міжнародної критики і загострення відносин зі Сполученими Штатами. Кубинський уряд розглядав політику США як спробу підірвати свій суверенітет і вважав ембарго головною перешкодою для розвитку країни. Незважаючи на цю напруженість, були випадки обмеженої взаємодії та співпраці. Після руйнівного урагану Мішель у 2001 році Сполучені Штати запропонували Кубі гуманітарну допомогу, включаючи продовольство і медикаменти. Це ознаменувало короткий період співпраці і доброї волі між двома країнами. У 2006 році стан здоров'я Фіделя Кастро ще більше погіршився, що змусило його офіційно передати владу Раулю Кастро у 2008 році. Рауль Кастро ініціював низку економічних реформ, відомих як "реформи Рауліста", спрямованих на відкриття кубинської економіки та залучення іноземних інвестицій. Ці реформи включали заходи, спрямовані на заохочення малого приватного бізнесу, підвищення продуктивності сільського господарства та дозвіл на обмежені іноземні інвестиції в окремі сектори.[2 с 140] Обрання Барака Обами президентом США у 2008 році принесло нові надії на зміни в американсько-кубинських відносинах. Адміністрація Обами продемонструвала прагнення до взаємодії та більш прагматичного підходу до Куби. У 2009 році президент Обама зробив кроки, спрямовані на послаблення обмежень на поїздки та грошові перекази для кубинських американців, дозволивши їм вільніше відвідувати свої сім'ї та надсилати гроші на Кубу. [3 с 112] Крім того, за сприяння Ватикану і Канади відбулися закулісні переговори між Сполученими Штатами і Кубою. Ці дискусії були спрямовані на вирішення конкретних питань, таких як звільнення політичних в'язнів, міграційна політика та співпраця в галузі телекомунікацій. Переговори привели до деяких позитивних результатів, зокрема, звільнення політичних в'язнів та посилення співпраці у сфері міграції. У 2011 році США і Куба провели таємні переговори в Канаді, в результаті яких були досягнуті домовленості з питань, пов'язаних з міграцією, прямою поштовою службою і захистом навколишнього середовища. Ці переговори ознаменували значний відхід від попереднього конфронтаційного підходу і продемонстрували готовність до практичних дискусій. [4]

Однак, незважаючи на ці позитивні зрушення, повна нормалізація відносин у цей період залишалася недосяжною. Економічне ембарго США проти Куби, кодифіковане Законом Хелмса-Бертоне, залишалася в силі, що вимагало

законодавчих дій для його повного скасування. Такі питання, як права людини, політичні свободи та майнові претензії, продовжували залишатися предметом суперечок між двома країнами. Підсумовуючи, можна сказати, що період з 2000 по 2012 рік характеризувався неоднозначним розвитком американо-кубинських відносин. Хоча були моменти обмеженої взаємодії та спроби діалогу, загальна траєкторія була позначена напруженістю та відсутністю суттєвих змін у політиці. Обрання Барака Обами принесло надії на більш прагматичний підхід, але повна нормалізація відносин вимагатиме узгоджених зусиль з обох сторін для подолання застарілих проблем і досягнення всеосяжної угоди. З 2012 по 2019 рік американо-кубинські відносини продовжували зазнавати значних змін, включаючи зміни в політиці, дипломатичні прориви та моменти посилення напруженості. У цей період були зроблені подальші кроки до взаємодії та історичної відлиги у відносинах, кульмінацією якої стало відновлення дипломатичних зв'язків між двома країнами. [4]

У 2012 році Рауль Кастро оголосив, що піде з посади лідера Куби у 2018 році, ознаменувавши новий етап передачі влади. Тим часом, Сполучені Штати за часів президента Барака Обами висловили бажання переглянути свою політику щодо Куби і вивчити можливості для взаємодії. Обидві країни розпочали серію таємних переговорів за сприяння Канади і Ватикану, що призвело до прориву в грудні 2014 року. 17 грудня 2014 року президент Обама і Рауль Кастро одночасно оголосили про історичний зсув в американо-кубинських відносинах. Обидва лідери повідомили, що понад рік вели таємні переговори, результатом яких стала домовленість про відновлення дипломатичних зв'язків і роботу над нормалізацією відносин. Ця заява супроводжувалася низкою політичних змін, ініційованих адміністрацією Обами. Президент Обама вжив низку виконавчих заходів для послаблення обмежень на поїздки, грошові перекази і торгівлю з Кубою. Ці заходи включали розширення категорій дозволених поїздок на Кубу, дозвіл американським фінансовим установам відкривати кореспондентські рахунки в кубинських банках, збільшення суми грошей, яку кубинські американці можуть надсилати своїм родичам, а також полегшення поїздок з освітніми, культурними та гуманітарними цілями. У 2015 році адміністрація Обами також виключила Кубу зі списку держав-спонсорів тероризму. У липні 2015 року Сполучені Штати і Куба офіційно відкрили свої посольства у Вашингтоні та Гавані, відповідно, відновивши повноцінні дипломатичні відносини вперше за понад 50 років. Це стало важливою віхою в процесі нормалізації відносин і дозволило налагодити прямий зв'язок і розширити

співпрацю між урядами двох країн. Незважаючи на ці позитивні зрушення, повна нормалізація відносин стикалася з труднощами. Економічна блокада Куби з боку США, закріплена законом Хелмса-Бертон, залишалася в силі. Зняття блокади вимагало законодавчих дій з боку Конгресу США, і серед деяких законодавців зберігалася опозиція до таких заходів. [3 с 124]

Протягом усього цього періоду між двома країнами спостерігалися моменти напруженості та розбіжностей. Такі питання, як права людини, політичні свободи та майнові претензії продовжували залишатися предметом суперечок. Кубинський уряд зберігав жорсткий контроль над політичним інакомисленням і обмежував свободу вираження поглядів, що викликало критику з боку правозахисних організацій і деяких американських політиків.

У 2016 році смерть Фіделя Кастро, культового революційного лідера Куби, стала ще однією важливою віхою. Його смерть спричинила період жалоби на Кубі і підняла питання про майбутню траєкторію розвитку країни під керівництвом Рауля Кастро.

У 2017 році до влади в Сполучених Штатах прийшла нова адміністрація, президент Дональд Трамп прийняв більш ворожий підхід до Куби. Адміністрація Трампа згорнула деякі з політик часів Обама, посиливши обмеження на поїздки, торгівлю та фінансові операції з Кубою. Причинами такої зміни політики адміністрація назвала занепокоєння щодо порушень прав людини, відсутність політичних реформ і підтримку Кубою режиму Мадуро у Венесуелі. Незважаючи на ці позитивні зрушення, повна нормалізація відносин стикалася з труднощами. Економічна блокада Куби з боку США, закріплена законом Хелмса-Бертон, залишалася в силі. Зняття блокади вимагало законодавчих дій з боку Конгресу США, і серед деяких законодавців зберігалася опозиція до таких заходів.

У 2016 році смерть Фіделя Кастро, культового революційного лідера Куби, стала ще однією важливою віхою. Його смерть спричинила період жалоби на Кубі і підняла питання про майбутню траєкторію розвитку країни під керівництвом Рауля Кастро.

У 2017 році до влади в Сполучених Штатах прийшла нова адміністрація, президент Дональд Трамп прийняв більш ворожий підхід до Куби. Адміністрація Трампа згорнула деякі з політик часів Обама, посиливши обмеження на поїздки, торгівлю та фінансові операції з Кубою. Причинами такої зміни політики адміністрація назвала занепокоєння щодо порушень прав людини, відсутність політичних реформ і підтримку Кубою режиму

Мадуро у Венесуелі. Ці політичні зміни, запроваджені адміністрацією Трампа, частково звели нанівець прогрес, досягнутий у процесі нормалізації, створивши нові перешкоди для двосторонньої співпраці. Однак певні елементи зближення, такі як відновлення роботи посольств, залишилися недоторканими.

2018: У березні Державний департамент США оголошує, що посольство США в Гавані продовжить роботу з мінімальним персоналом, необхідним для виконання основних дипломатичних і консульських функцій. У квітні Національна асамблея народної влади обирає Мігеля Діас-Канеля президентом Куби, але Рауль Кастро залишається першим секретарем Комуністичної партії Куби. У липні кубинський уряд оприлюднює проект нової конституції і закликає до публічного обговорення запропонованих поправок у період з серпня по листопад. Після розгляду зауважень і пропозицій, висловлених населенням острова та громадянами, які проживають за кордоном, Національна асамблея затверджує другий проект конституційного тексту в грудні.

2019: У лютому більшість виборців Куби ратифікує нову конституцію, яка підтверджує "безповоротний" характер соціалізму, "авангардну" і провідну роль Кубинської комуністичної партії, а також переважання централізованої планової економіки над ринковою. У квітні адміністрація Трампа впроваджує Розділ III Закону Хелмса-Бертон, що дозволяє громадянам США судитися з компаніями, які використовують майно, конфісковане кубинським урядом після 1959 року. У червні адміністрація Трампа скасовує дозвіл на групові "народні" поїздки для американських мандрівників і забороняє круїзні лайнери та інші пасажирські судна відвідувати Кубу. У жовтні адміністрація Трампа забороняє більшість американських комерційних рейсів на Кубу, окрім тих, що прямують до Гавани.

Закінчення холодної війни мало глибокий вплив як на Сполучені Штати, так і на Кубу, змінивши їхні відносини і по-різному вплинувши на їхню внутрішню і зовнішню політику.

Для Сполучених Штатів закінчення холодної війни призвело до значних змін у їхній глобальній стратегії та зовнішньополітичних пріоритетах. З розпадом Радянського Союзу Сполучені Штати стали єдиною наддержавою, яка зіткнулася з новим геополітичним ландшафтом. Цей зсув спричинив переоцінку їхніх відносин з країнами світу, в тому числі з Кубою.

У контексті американо-кубинських відносин закінчення холодної війни створило можливість для Сполучених Штатів переоцінити свою багаторічну політику щодо Куби. До розпаду Радянського Союзу Куба була ключовим союзником Радянського Союзу, і США розглядали Кубу як стратегічну загрозу у своїй власній півкулі. Сполучені Штати підтримували політику ізоляції Куби через економічне ембарго та дипломатичну ізоляцію.

Однак із закінченням холодної війни обґрунтування політики США щодо Куби змінилося. Геополітична динаміка, яка підживлювала занепокоєння США щодо зближення Куби з Радянським Союзом, більше не була актуальною. Ця зміна міжнародного контексту дозволила переглянути підхід США до Куби. У роки після закінчення холодної війни Сполучені Штати бачили можливості для взаємодії і прагнули просувати свої демократичні цінності та ринкову економічну модель. Деякі політики стверджували, що, заохочуючи економічні та політичні реформи на Кубі, Сполучені Штати можуть сприяти більшій відкритості та потенційно вплинути на мирний перехід до демократії.

З іншого боку, для Куби закінчення холодної війни мало глибокі економічні та геополітичні наслідки. Куба сильно залежала від радянської економічної та військової підтримки, і розпад Радянського Союзу завдав серйозного удару по її економіці. Втрата радянських субсидій і преференційних торговельних угод призвела до глибокої економічної кризи на острові, відомої як "Особливий період". У цей період Куба зіткнулася з гострою нестачею продовольства, палива і предметів першої необхідності, що призвело до зниження рівня життя багатьох кубинців. Економічні труднощі змусили кубинський уряд проводити економічні реформи і шукати альтернативні джерела економічної допомоги та інвестицій. У відповідь на зміну міжнародного контексту Куба розпочала низку економічних реформ під керівництвом Рауля Кастро. Ці реформи, відомі як "реформи Рауліста", мали на меті відкрити кубинську економіку для іноземних інвестицій, заохотити малі приватні підприємства та сприяти розвитку туризму як джерела доходів. [12 с 10]

Закінчення холодної війни також вплинуло на дипломатичну стратегію Куби. Втративши радянську підтримку, Куба прагнула диверсифікувати свої міжнародні альянси та співпрацювати з іншими країнами та регіонами. Це призвело до розширення дипломатичних відносин, особливо з країнами Латинської Америки та позаблоковими державами. Таким чином, закінчення холодної війни мало значні наслідки як для Сполучених Штатів, так і для

Куби. Для Сполучених Штатів це дало можливість переглянути свою політику щодо Куби і розглянути нові підходи до взаємодії. Для Куби закінчення холодної війни спричинило економічні виклики і змусило країну проводити економічні реформи та шукати альтернативні джерела підтримки. Загалом, закінчення холодної війни змінило динаміку американсько-кубинських відносин і вплинуло на внутрішню та зовнішню політику обох країн.

3.2 Американсько-кубинські відносини в сучасній системі міжнародних відносин

З 2010 по 2017 рік американсько-кубинські відносини зазнали значних змін і розвитку, позначених поєднанням напруженості та моментів дипломатичних проривів. Цей період став свідком зміни підходів обох країн, включаючи спроби взаємодії, зміни в керівництві та зусилля, спрямовані на нормалізацію відносин. У 2010 році Фідель Кастро написав редакційну статтю, в якій визнав провал кубинської економічної моделі і закликав до реформ у країні. Це стало сигналом визнання кубинським керівництвом необхідності змін і заклало основу для подальших економічних реформ під керівництвом Рауля Кастро. У 2013 році відбулася несподівана подія, яка проклала шлях до потенційної відлиги в американсько-кубинських відносинах. У грудні того ж року президент Барак Обама і Рауль Кастро разом з іншими світовими лідерами відвідали панахиду за південноафриканським лідером Нельсоном Манделою. Під час заходу Обама і Кастро мали коротку розмову, яка розглядалася як символічний момент контакту між лідерами двох країн. Ця взаємодія заклала основу для серії таємних переговорів, які відбулися у 2013 та 2014 роках за сприяння Канади та Ватикану. Переговори зосереджувалися на різних питаннях, включаючи звільнення політичних в'язнів, покращення ситуації з правами людини та можливість відновлення дипломатичних відносин. [3 с 132]

Переломний момент настав у грудні 2014 року, коли президент Обама і Рауль Кастро одночасно оголосили про наміри відновити дипломатичні відносини між Сполученими Штатами і Кубою. Обидва лідери підкреслили бажання подолати давню ворожість і працювати над нормалізацією відносин. [3 с 140] У рамках цієї заяви адміністрація Обами запровадила кілька важливих політичних змін. Були послаблені обмеження на поїздки для громадян США, що полегшило американцям відвідування Куби з конкретними цілями, такими як культурні, освітні або міжлюдські обміни. Були також зняті деякі торговельні обмеження, що дозволило збільшити

обсяги торгівлі в таких сферах, як телекомунікації, сільське господарство та туристичні послуги. У липні 2015 року Сполучені Штати і Куба офіційно відновили дипломатичні відносини, відкривши посольства у Вашингтоні та Гавані відповідно. Це стало історичною віхою в процесі нормалізації відносин, уможлививши пряме дипломатичне спілкування та збільшення офіційної взаємодії.

Незважаючи на ці позитивні зрушення, повна нормалізація відносин зіткнулася з проблемами. Економічне ембарго США проти Куби залишалося в силі, оскільки для його повного скасування потрібне законодавче рішення Конгресу США. Блокада продовжувала обмежувати торгівлю, інвестиції та фінансові операції між двома країнами, перешкоджаючи потенціалу ширшого економічного співробітництва.

Крім того, питання прав людини залишалося спірним пунктом дискусії. Хоча кубинський уряд досяг певного прогресу у звільненні політичних в'язнів і послабленні обмежень на пересування та володіння бізнесом, занепокоєння щодо свободи вираження поглядів, політичного інакомислення та поводження з політичними активістами зберігалося. У 2016 році смерть Фіделя Кастро, культового революційного лідера, спричинила період жалоби на Кубі і підняла питання про майбутній напрямок розвитку країни під керівництвом Рауля Кастро. Однак Рауль Кастро залишався при владі до 2018 року, коли він пішов у відставку з посади голови Комуністичної партії Куби.

Президентські вибори 2016 року в США внесли ще більшу невизначеність в американо-кубинські відносини. Обрання Дональда Трампа, який висловлював скептицизм щодо кубинської політики адміністрації Обами, створило потенціал для зміни політики. Дійсно, адміністрація Трампа згорнула деякі з політик часів Обами, запровадивши обмеження на поїздки та обмеживши фінансові операції з Кубою. Причинами таких змін адміністрація назвала занепокоєння щодо прав людини та відносин Куби з режимом Мадуро у Венесуелі. Ці політичні зміни за адміністрації Трампа створили нові виклики та невизначеності, що призвели до більш ворожої динаміки у відносинах між двома країнами. Однак деякі елементи зближення, такі як відновлення дипломатичних відносин і збільшення кількості обмінів між людьми, залишилися недоторканими. Таким чином, з 2010 по 2017 рік американо-кубинські відносини зазнали значних змін, з моментами дипломатичних проривів і спробами взаємодії. Зусилля адміністрації Обами, спрямовані на нормалізацію відносин і впровадження політичних змін, відкрили нову сторінку в американсько-кубинських відносинах. Однак

подальші зміни в політиці за адміністрації Трампа знову призвели до напруженості та викликів, залишаючи майбутню траєкторію відносин невизначеною.[6]

З 1991 по 2000 роки американсько-кубинські відносини розвивалися в сучасному глобальному та регіональному контексті, позначеному значними змінами та викликами. Цей період характеризувався закінченням холодної війни, розпадом Радянського Союзу і подальшим крахом основного економічного і політичного союзника Куби. Ці події мали глибокі наслідки для відносин між Сполученими Штатами та Кубою, формуючи їхню взаємодію в міжнародній системі. Закінчення холодної війни і розпад Радянського Союзу в 1991 році кардинально змінили геополітичний ландшафт. Зі зникненням комунізму як глобальної ідеологічної сили, ідеологічний розкол, який підживлював значну частину ворожнечі між США та Кубою, почав втрачати свою силу. Однак, незважаючи на геополітичні зміни, політика США щодо Куби залишалася в цей період практично незмінною. [1 с 94]

Сполучені Штати зберегли свою багаторічну економічну блокаду проти Куби, яка діяла з 1960 року. Блокада була ключовим елементом американської політики щодо Куби і слугувала основним інструментом тиску на кубинський уряд, щоб змусити його прийняти демократичні реформи і поважати права людини. Протягом 1990-х років Конгрес США ухвалював закони, які ще більше посилювали блокаду, зокрема Закон про кубинську демократію 1992 року та Закон Хелмса-Бертон 1996 року. Ці заходи були спрямовані на економічну ізоляцію Куби та обмеження її взаємодії з міжнародним співтовариством.[13 с 140]

Регіональний контекст також відігравав значну роль в американсько-кубинських відносинах у цей період. Латинська Америка переживала хвилю демократизації, коли кілька країн перейшли від авторитарних режимів до демократичних систем. Цей зсув у бік демократії в регіоні створив можливості для поліпшення відносин між Сполученими Штатами та латиноамериканськими країнами, які часто розглядали американське ембарго проти Куби як застарілу політику, що перешкоджає регіональній співпраці. Більше того, регіональні організації, такі як Організація американських держав (ОАД), почали виступати за більш інклюзивний підхід до Куби. У 1992 році ОАД скасувала 28-річне призупинення членства Куби, дозволивши їй знову приєднатися до організації. Цей крок ознаменував зміну регіонального ставлення до Куби і посилив тиск на США, змусивши їх

переглянути свою політику щодо острівної держави. У цей період зусилля, спрямовані на поліпшення американсько-кубинських відносин, були обмежені. У 1994 році Сполучені Штати і Куба досягли угоди, відомої як "Міграційні угоди", метою якої було регулювання потоку кубинських мігрантів до Сполучених Штатів. Крім того, у 1999 році, за часів адміністрації Клінтона, між двома країнами велися переговори щодо можливості зняття деяких обмежень на поїздки. Однак ці зусилля були значною мірою поступовими і не призвели до всеосяжної зміни політики США щодо Куби. [1 с 104] Отже, з 1991 по 2000 рік американсько-кубинські відносини розвивалися в глобальному і регіональному контексті, позначеному закінченням холодної війни, розпадом Радянського Союзу і триваючою економічною блокадою США проти Куби. Незважаючи на обмежені спроби поліпшити відносини в цей період, загальна траєкторія американської політики залишалася в основному незмінною. Регіональна динаміка в Латинській Америці, включаючи хвилю демократизації та зміну ставлення до Куби, чинила тиск на Сполучені Штати, змушуючи їх переглянути свою політику. Однак комплексні зміни в американсько-кубинських відносинах відбулися лише в наступні роки. З 2000 по 2010 роки американсько-кубинські відносини продовжували розвиватися в сучасному глобальному та регіональному контексті, який визначав динаміку відносин між двома країнами. Цей період став свідком різних подій і викликів, що вплинули на хід їхньої взаємодії в міжнародній системі. Глобальний контекст у цей період характеризувався появою нових геополітичних реалій та зміною динаміки міжнародних відносин. Сполучені Штати залишалися домінуючою світовою державою, а їхні зовнішньополітичні пріоритети формувалися під впливом безпекових проблем, що виникли після 11 вересня, та триваючої війни з тероризмом. Ці пріоритети часто переважали над зусиллями, спрямованими на зміну політики щодо Куби. Економічне ембарго, запроваджене Сполученими Штатами проти Куби, яке діє з 1960 року, залишається центральним аспектом американської політики щодо острівної держави. Незважаючи на заклики міжнародних акторів, у тому числі регіональних організацій, таких як ОАГ, скасувати блокаду, за цей період не відбулося жодних суттєвих змін у її застосуванні. Закон Хелмса-Бертон, прийнятий у 1996 році, продовжував кодифікувати та посилювати блокаду, ускладнюючи участь Куби в міжнародній торгівлі та комерції. [1 с 112] На регіональному рівні в Латинській Америці відбувся зсув у бік лівих урядів у кількох країнах, що привнесло нову динаміку в американсько-кубинські відносини. Прихід до влади таких лідерів, як Уго Чавес у Венесуелі та Ево Моралес у Болівії, сприяв тіснішим зв'язкам між цими країнами та Кубою,

що призвело до формування регіональних блоків, таких як Боліваріанський альянс для народів нашої Америки (АЛБА). Цей регіональний контекст поставив під сумнів вплив США в регіоні та ускладнив їхні відносини з Кубою. Незважаючи на постійну напруженість, у цей період відбувалися спорадичні спроби покращити американсько-кубинські відносини. У 2000 році, за часів адміністрації Клінтона, були зроблені спроби дозволити обмежений продаж продовольства і медикаментів на Кубу, послабивши деякі обмеження. Однак ці заходи не означали всеосяжних змін у політиці США, оскільки блокада залишилася в основному незмінною. [1 с 112]

У 2001 році кубинський уряд заарештував і засудив групу кубинських дисидентів, що призвело до загострення відносин між двома країнами. Цей інцидент, відомий як "Чорна весна", призвів до посилення уваги Сполучених Штатів до ситуації з правами людини на Кубі і ще більше зміцнив позицію тих, хто виступає за збереження жорсткої політики щодо острова. Незважаючи на ці проблеми, між США і Кубою були окремі випадки співпраці з конкретних питань. У 2003 році обидві країни підписали угоду про співпрацю у боротьбі з незаконним обігом наркотиків, підкресливши сфери, де збігаються взаємні інтереси. Таким чином, з 2000 по 2010 рік американсько-кубинські відносини продовжували розвиватися в глобальному і регіональному контексті, позначеному безпековим середовищем після 11 вересня і триваючою економічною блокадою США проти Куби. Незважаючи на спорадичні спроби покращити відносини, включаючи обмежені заходи з послаблення обмежень та розширення сфер співробітництва, загальна траєкторія американської політики залишалася в основному незмінною. Регіональна динаміка в Латинській Америці, що характеризується приходом до влади лівих урядів і регіональних блоків, додала складнощів у відносини між США і Кубою. [7]

Період з 2004 по 2010 рік став важливим етапом в американсько-кубинських відносинах, позначеним кількома визначними подіями, які вплинули на динаміку відносин між двома країнами. За цей час відбулися як спільні, так і суперечливі моменти, що формували відносини у глобальному та регіональному контексті. У 2004 році Сполучені Штати запровадили додаткові заходи для посилення економічної блокади Куби. Вони включали обмеження на поїздки та грошові перекази кубинських американців, обмежуючи їхню можливість відвідувати та фінансово підтримувати своїх родичів на Кубі. Ці заходи мали на меті посилити тиск на кубинський уряд, щоб змусити його розпочати демократичні реформи. Того ж року Фідель Кастро, який перебував при владі з 1959 року, тимчасово передав владу

своєму братові Раулю Кастро через проблеми зі здоров'ям. Стан здоров'я Фіделя і подальша передача влади призвели до спекуляцій про потенційні зміни в керівництві Куби і майбутній напрямку розвитку країни. [4]

У 2006 році Фідель Кастро назавжди залишив посаду лідера Куби, а президентство зайняв Рауль Кастро. Цей перехід влади породив надії серед деяких спостерігачів, що він може потенційно відкрити двері для покращення американо-кубинських відносин. Однак Сполучені Штати зберегли свою жорстку позицію, і блокада залишилася непорушною. У 2009 році адміністрація Обами сигналізувала про зміну політики США щодо Куби. Президент Барак Обама послабив деякі обмеження на поїздки і грошові перекази, запроваджені попередньою адміністрацією, дозволивши кубинським американцям частіше відвідувати свої сім'ї і надсилати на острів більшу фінансову підтримку. Ці зміни були сприйняті як спроба сприяти контактам між людьми і сприяти більшій взаємодії між двома країнами. Того ж року Сполучені Штати взяли участь у Саміті Америк у Тринідаді і Тобаго, де президент Обама мав коротку розмову з Раулем Кастро. Ця взаємодія розглядалася як символічний крок до потенційного діалогу і свідчення готовності переглянути політику США щодо Куби. У 2010 році після тривалого голодування помер кубинський політв'язень Орландо Сапата Тамайо, що призвело до міжнародної критики ситуації з правами людини на Кубі. Цей інцидент ще більше загострив американо-кубинські відносини, оскільки Сполучені Штати засудили ставлення кубинського уряду до політичних дисидентів. [3 с 20]

Незважаючи на ці виклики, у цей період були й окремі випадки співпраці. У 2006 році обидві країни співпрацювали після урагану "Катріна", коли Куба запропонувала медичну допомогу і направила медичні бригади для надання допомоги в постраждалих районах США. Ця гуманітарна співпраця продемонструвала потенціал співпраці навіть в умовах політичної напруженості. У 2009 році Сполучені Штати і Куба провели переговори з питань міграції, спрямовані на поліпшення управління міграційними потоками між двома країнами. Результатом переговорів стало відновлення прямого поштового зв'язку між Сполученими Штатами і Кубою після перерви в кілька десятиліть. Отже, період з 2004 по 2010 рік в американсько-кубинських відносинах був позначений поєднанням спільних і суперечливих моментів. Хоча Сполучені Штати запровадили подальші обмеження економічної блокади, були також випадки обмежених політичних зрушень, таких як послаблення обмежень на поїздки та грошові перекази. Передача влади від Фіделя Кастро до Рауля Кастро породила надії на потенційні зміни

в кубинському керівництві, але загальна траєкторія американської політики залишилася в основному незмінною. Цей період характеризувався епізодичними спільними зусиллями з конкретних питань, а також постійною напруженістю щодо прав людини і політичного інакомислення на Кубі.[3 с 20] Цей період також став свідком історичних візитів високого рівня між двома країнами. У 2016 році президент Обама став першим чинним президентом США, який відвідав Кубу за майже 90 років, зустрівшись з тодішнім президентом Раулем Кастро. Візит мав на меті сприяти діалогу, розширенню економічних зв'язків і заохоченню подальших реформ на Кубі. Цей символічний жест розглядався як важливий крок до нормалізації відносин і сприяння більшій взаємодії.[3 с 45]

Однак процес нормалізації зіткнувся з труднощами і отримав неоднозначну реакцію з боку різних зацікавлених сторін. Критики стверджували, що Сполучені Штати пропонують поступки без достатніх гарантій політичних реформ і реформ у сфері прав людини на Кубі. З кубинського боку висловлювалися побоювання щодо потенційних негативних наслідків посилення американського впливу та збереження соціалістичної системи Куби. Президентські вибори 2016 року внесли невизначеність в американо-кубинські відносини, коли президент Дональд Трамп вступив на посаду в січні 2017 року. Адміністрація Трампа прийняла більш ворожий підхід до Куби, скасувавши деякі політичні зміни, запроваджені адміністрацією Обами. Це включало посилення обмежень на поїздки, обмеження фінансових операцій та запровадження нових санкцій проти Куби.[4]

Зміна політики США за адміністрації Трампа знову призвела до загострення двосторонніх відносин. Однак певна співпраця між двома країнами продовжилася в конкретних сферах, таких як правоохоронна діяльність, боротьба з наркотиками та охорона навколишнього середовища. Незважаючи на політичні розбіжності, тривала взаємодія та переговори з питань, що становлять взаємний інтерес.[4]

Отже, з 2010 по 2020 рік американо-кубинські відносини зазнали значних зрушень з початком процесу дипломатичної нормалізації та взаємодії за часів адміністрації Обами. У цей період відбулося відновлення офіційних дипломатичних відносин, зміни в політиці, спрямовані на послаблення обмежень на поїздки і торгівлю, а також історичні візити на високому рівні. Однак подальша зміна адміністрації США за президента Трампа призвела до скасування деяких з цих політик, що створило подальшу невизначеність у відносинах. Тим не менш, цей період став свідком зусиль,

спрямованих на підтримку співпраці в певних сферах, що вказує на потенціал для подальшої взаємодії між Сполученими Штатами та Кубою. Проблеми та перспективи американсько-кубинських відносин

3.3 Проблеми та перспективи американсько-кубинських відносин

Нинішні проблеми та перешкоди в американсько-кубинських відносинах охоплюють цілу низку питань, які включають торгівлю, права людини та політичну динаміку. Ці виклики перешкоджають розвитку гармонійних відносин між двома країнами і створюють бар'єри для співпраці та прогресу. Однак, незважаючи на ці перешкоди, існують потенційні шляхи для співпраці та вдосконалення, які можуть прокласти шлях до більш конструктивних і позитивних відносин у майбутньому.

Однією з головних проблем в американсько-кубинських відносинах є економічне ембарго, яке Сполучені Штати зберігають проти Куби з 1960-х років. Ця блокада обмежує торгівлю та економічне співробітництво між двома країнами, перешкоджаючи можливостям для взаємовигідного партнерства і стримуючи економічне зростання на Кубі. Торговельні обмеження не лише впливають на кубинську економіку, але й обмежують можливості американського бізнесу брати участь у торгівлі та інвестуванні з Кубою. Послаблення або зняття деяких з цих обмежень могло б відкрити шляхи для розширення економічного співробітництва та сприяти позитивним двостороннім відносинам. [14]

Ембарго проти Куби, яке діє вже кілька десятиліть, має глибокий вплив на країну та її народ. Ембарго, стало джерелом суперечок і дебатів, прихильники якого стверджують, що воно є необхідним інструментом для просування демократії та прав людини, тоді як критики стверджують, що це провальна політика, яка завдала значної шкоди кубинському народові.[14]

Ембарго, комплексний набір економічних санкцій, забороняє більшість торговельних і фінансових операцій між Сполученими Штатами і Кубою. Вона обмежує можливості американського бізнесу вести торгівлю з Кубою і обмежує потік товарів, послуг та інвестицій між двома країнами. Ембарго також включає обмеження на подорожі та грошові перекази, що ускладнює для американців кубинського походження підтримку їхніх сімей на острові.

Прихильники ембарго стверджують, що воно є необхідною відповіддю на порушення кубинським урядом прав людини та відсутність політичних свобод. Вони стверджують, що ембарго є ефективним інструментом тиску на кубинський уряд, щоб змусити його покращити ситуацію з правами людини

та запровадити демократичні реформи. Вони також стверджують, що зняття ембарго надало б кубинському режиму економічне "рятівне коло", що дозволило б йому продовжувати свою репресивну політику без наслідків. [13 с 12]

Критики ембарго, з іншого боку, стверджують, що це провальна політика, яка не досягла поставлених цілей. Вони вказують на той факт, що кубинський уряд залишається при владі вже понад шість десятиліть, незважаючи на ембарго, припускаючи, що він не досяг успіху в просуванні демократичних змін. Вони також стверджують, що ембарго має руйнівний вплив на кубинський народ, посилюючи бідність і обмежуючи доступ до основних товарів і послуг, включаючи продукти харчування, медикаменти і технології.

Більше того, критики стверджують, що ембарго призвело до дипломатичної ізоляції Сполучених Штатів, оскільки ця політика широко критикується міжнародним співтовариством. Генеральна Асамблея Організації Об'єднаних Націй послідовно ухвалює резолюції, що засуджують ембарго, а переважна більшість країн висловлює свою незгоду з цією політикою. Багато хто стверджує, що ембарго перешкоджає дипломатичним зусиллям, спрямованим на взаємодію з Кубою і пошук спільної мови з питань, що становлять взаємний інтерес, таких як міграція, незаконний обіг наркотиків і екологічні виклики.

Вплив ембарго на економіку Куби є значним. Обмеження на торгівлю та інвестиції обмежили економічне зростання і розвиток, що ускладнює для кубинського народу підвищення рівня життя. Відсутність доступу до американських ринків і технологій перешкоджає інноваціям і модернізації в ключових секторах, таких як сільське господарство, охорона здоров'я і телекомунікації.

Більш того, ембарго призвело до непередбачуваних наслідків, таких як зближення Куби з такими країнами, як Росія і Китай. Ці країни втрутилися, щоб заповнити порожнечу, яка утворилася через відсутність американських інвестицій і торгівлі, що ще більше ускладнило зусилля зі сприяння демократичним змінам і дотриманню прав людини на Кубі.

В останні роки були зроблені певні спроби послабити обмеження і нормалізувати відносини між Сполученими Штатами і Кубою. Адміністрація Обама зробила кроки, спрямовані на послаблення деяких аспектів ембарго, включаючи відновлення дипломатичних відносин і розширення дозволів на подорожі та грошові перекази. Однак ці зусилля були до певної міри зведені

нанівець адміністрацією Трампа, яка відновила певні обмеження і прийняла більш конфронтаційний підхід до Куби.

Адміністрація Байдена висловила бажання переглянути політику США щодо Куби. Як у Сполучених Штатах, так і на міжнародному рівні лунали заклики до зняття ембарго і застосування більш конструктивного підходу, орієнтованого на співпрацю. Однак будь-які суттєві зміни в ембарго потребують рішення Конгресу, а це питання залишається політично чутливим у Сполучених Штатах.

Отже, ембарго проти Куби є багаторічною політикою, яка має далекосяжні наслідки для кубинського народу та економіки країни. У той час як прихильники стверджують, що ембарго є необхідним інструментом для просування демократії і прав людини, критики стверджують, що воно не досягло своїх цілей, а натомість завдало значної шкоди кубинському народу. Майбутнє ембарго залишається невизначеним, але все частіше лунають заклики до більш конструктивного і орієнтованого на взаємодію підходу до Куби.

Інший важливий виклик пов'язаний з проблемами прав людини. Сполучені Штати послідовно критикують ситуацію з правами людини на Кубі, особливо з точки зору політичних свобод, свободи слова та придушення інакомислення. Контроль кубинського уряду над засобами масової інформації, обмеження політичної опозиції та громадянських свобод є постійними предметами суперечок. Вирішення проблем з правами людини та сприяння більшій повазі до фундаментальних свобод є життєво важливим аспектом для розвитку більш позитивних відносин між двома країнами. Політична динаміка у відносинах між Сполученими Штатами та Кубою також створює виклики. Політичні системи двох країн суттєво відрізняються: на Кубі зберігається соціалістична однопартійна система, а в Сполучених Штатах діє багатопартійна демократія. Ці відмінності в управлінні та ідеології сприяють недовірі та політичній напруженості. Подолання цих розбіжностей і знаходження спільних позицій з різних питань потребують постійних дипломатичних зусиль і готовності до конструктивного діалогу.

Питання міграції також відіграють певну роль в американсько-кубинських відносинах. Американсько-кубинська міграційна політика, широко відома як політика "мокра нога - суха нога", була припинена у 2017 році. Однак нелегальна міграція з Куби залишається проблемою, оскільки деякі кубинці здійснюють небезпечні подорожі, щоб потрапити до США. Управління

міграційними потоками та усунення основних причин міграції є постійними викликами, які потребують комплексного та гуманного підходу.

Незважаючи на ці виклики, існують потенційні шляхи для співпраці та покращення американсько-кубинських відносин. Дипломатична взаємодія має вирішальне значення для зміцнення взаєморозуміння та пошуку спільних позицій. Регулярні обміни та дискусії на високому рівні з різних питань, включаючи права людини, можуть сприяти зміцненню довіри та співпраці.

Торговельно-економічні відносини пропонують значний потенціал для співпраці. Сполучені Штати могли б розглянути можливість послаблення або скасування деяких торговельних обмежень щодо Куби, що відкрило б можливості для розширення економічного співробітництва і принесло б користь обом країнам. Розширення торгівлі може сприяти економічному зростанню на Кубі та забезпечити нові ринки для американського бізнесу, а також сприяти більшій взаємозалежності та взаємним інтересам. Участь у конструктивному діалозі з питань прав людини може призвести до поліпшення ситуації з правами людини на Кубі. Сполучені Штати можуть використовувати двосторонні та багатосторонні форуми для висловлення занепокоєння та участі в дискусіях, які сприятимуть більшій повазі до прав людини на Кубі. До цього діалогу слід підходити делікатно і зосередитися на досягненні відчутного прогресу.

Обміни між людьми можуть відігравати вирішальну роль у покращенні взаєморозуміння та зміцненні доброї волі між двома країнами. Заохочення культурних, освітніх і наукових обмінів може допомогти подолати розрив між суспільствами і сприяти створенню фундаменту для поліпшення відносин.

Крім того, співпраця з глобальних питань може слугувати платформою для співпраці. Сполучені Штати і Куба можуть вивчити можливості для спільної роботи над спільними викликами, такими як зміна клімату, криза у сфері охорони здоров'я та регіональна безпека. Використовуючи свої ресурси та досвід, обидві країни можуть більш ефективно вирішувати ці питання та будувати довіру і співпрацю.

Останні події в американо-кубинських відносинах мали як прогрес, так і невдачі. За часів адміністрації Обами були зроблені зусилля для нормалізації відносин, включаючи відновлення роботи посольств у Гавані та Вашингтоні, а також послаблення певних обмежень на поїздки та торгівлю. Однак

наступна адміністрація згорнула деякі з цих заходів, що призвело до погіршення відносин.

Майбутні перспективи американсько-кубинських відносин залежать від різних факторів, зокрема від політичної динаміки в обох країнах. Адміністрація Байдена продемонструвала готовність взаємодіяти з Кубою, але прогрес може бути поступовим і залежатиме від внутрішніх реформ на Кубі та готовності обох сторін знайти спільну мову.

Отже, в американсько-кубинських відносинах існують виклики та перешкоди, пов'язані з торгівлею, правами людини та політичною динамікою. Однак завдяки дипломатичній взаємодії, посиленню торговельно-економічних відносин, діалогу з питань прав людини, міжлюдських обмінів та співпраці з глобальних питань Сполучені Штати та Куба можуть налагодити більш конструктивні відносини, засновані на співробітництві. Подолання цих викликів вимагатиме постійних зусиль, взаємної поваги та прагнення знайти спільну мову. Більш нормалізовані та позитивні відносини між Сполученими Штатами і Кубою можуть принести користь обом країнам і сприяти регіональній стабільності в довгостроковій перспективі. Перспективи американсько-кубинських відносин у наш час визначаються поєднанням історичних чинників, мінливою динамікою та останніми подіями. Незважаючи на те, що проблеми залишаються, існує кілька перспективних напрямків для співпраці та покращення відносин.

Перш за все, зміна політичного керівництва в обох країнах створила можливість для відновлення взаємодії. У Сполучених Штатах адміністрація Байдена висловила готовність переглянути і, можливо, переглянути політику США щодо Куби. Така зміна підходу свідчить про потенційний відхід від більш конфронтаційної позиції попередньої адміністрації. Аналогічно, зі зміною поколінь у кубинському керівництві з'явилася можливість для свіжого погляду і потенційних реформ.

Торгівля та економічне співробітництво відкривають значні перспективи для американсько-кубинських відносин. Незважаючи на економічне ембарго, яке все ще діє, в останні роки спостерігається певний прогрес. Адміністрація Обама зробила кроки для послаблення обмежень, що дозволило збільшити кількість подорожей, грошових переказів та обмежити торгівлю. Цей імпульс може бути використаний для розширення двосторонньої торгівлі, вивчення нових інвестиційних можливостей та сприяння економічному партнерству, яке принесе користь обом країнам.

Іншим важливим аспектом американсько-кубинських відносин є сприяння міжлюдським обмінам. Культурна, освітня та наукова співпраця може сприяти взаєморозумінню, подоланню розбіжностей та налагодженню особистих зв'язків. Освітні програми, академічні обміни та спільні дослідницькі проекти можуть сприяти взаємному навчанню та забезпечити платформу для обміну досвідом. Збільшення кількості подорожей і туризму між двома країнами також може сприяти взаєморозумінню та обміну ідеями. Вирішення проблем у сфері прав людини та політичної динаміки є життєво важливим для майбутнього американсько-кубинських відносин. Незважаючи на різні точки зору, постійний діалог і взаємодія з цих питань може допомогти подолати розбіжності і досягти спільного розуміння. Конструктивна взаємодія може сприяти просуванню реформ у сфері прав людини, громадянських свобод і демократичного врядування. Сприяючи створенню атмосфери взаємної поваги, обидві країни можуть зробити свій внесок у позитивні зміни.

Співпраця у вирішенні глобальних проблем відкриває можливості для співпраці між Сполученими Штатами та Кубою. Зміна клімату, криза у сфері охорони здоров'я та регіональна безпека - це сфери, де обидві країни мають спільні інтереси і можуть працювати разом. Використовуючи свої сильні сторони і ресурси, вони можуть спільно вирішувати ці проблеми, сприяючи регіональній стабільності та сталому розвитку.

Регіональний контекст у Латинській Америці також відіграє важливу роль у формуванні американсько-кубинських відносин. Куба дедалі активніше бере участь у регіональних інтеграційних ініціативах, таких як CELAC і ALBA, які забезпечують платформи для діалогу і співпраці між країнами-членами. Взаємодія з цими організаціями та іншими регіональними гравцями може сприяти більш інклюзивному та спільному підходу до вирішення спільних проблем.

Важливо визнати, що в американсько-кубинських відносинах залишаються проблеми. Економічна блокада, проблеми з правами людини та політичні розбіжності продовжують залишатися предметом суперечок. Однак, використовуючи дипломатію, діалог і прагнення знайти спільну мову, Сполучені Штати і Куба можуть працювати над створенням більш конструктивних і позитивних відносин.

Майбутнє американсько-кубинських відносин у наступному десятилітті містить як виклики, так і можливості. Хоча шлях до повної нормалізації може

бути складним, існує кілька потенційних сценаріїв і напрямків співпраці, які можуть сформувавши відносини.

З точки зору торговельно-економічної взаємодії, Сполучені Штати та Куба мають потенціал для розширення економічних зв'язків. Поступове послаблення торговельних обмежень і відновлення дипломатичних відносин вже проклали шлях до збільшення двосторонньої торгівлі та інвестицій. У наступному десятилітті обидві країни можуть працювати над подальшою лібералізацією торгівлі, вивчаючи можливості для створення спільних підприємств і заохочуючи ділове партнерство. Потенціал для співпраці існує в таких секторах, як сільське господарство, енергетика, туризм, розвиток інфраструктури та телекомунікації. Ще однією сферою, на якій варто зосередити увагу в майбутньому американо-кубинських відносин, є міжлюдські обміни. Сприяючи освітнім і культурним обмінам, обидві країни можуть сприяти кращому взаєморозумінню і зміцненню особистих зв'язків. Академічна співпраця, програми обміну студентами та культурні ініціативи можуть сприяти взаємному навчанню та сприяти позитивному сприйняттю суспільств один одного. Ці обміни також можуть прокласти шлях до зростання туризму, оскільки американці виявляють все більший інтерес до відвідування Куби.

Права людини і політична динаміка залишаються найважливішими аспектами американсько-кубинських відносин. Наступне десятиліття надає обом країнам можливість долучитися до відкритого і конструктивного діалогу з питань прав людини, заохочуючи реформи, які відповідають міжнародним стандартам. Вирішуючи проблеми з правами людини у прозорий спосіб, Куба може продемонструвати свою прихильність до прогресу, а Сполучені Штати можуть надати підтримку і технічну допомогу. Цей діалог може сприяти більшій повазі до громадянських свобод і верховенства права.

Співпраця з глобальних питань є ще однією потенційною сферою для співпраці. І Сполучені Штати, і Куба мають спільні інтереси в таких сферах, як зміна клімату, охорона здоров'я та регіональна безпека. Працюючи разом, обидві країни можуть посилити свої голоси на міжнародних форумах і зміцнити колективні зусилля у вирішенні глобальних проблем. Співпраця у сфері реагування на стихійні лиха, захисту довкілля та охорони здоров'я може принести користь обом країнам і сприяти регіональній стабільності.

Майбутнє американсько-кубинських відносин також залежить від ширшого геополітичного розвитку. Оскільки регіональна динаміка

продовжує розвиватися, Сполучені Штати і Куба можуть скористатися можливостями для взаємодії з іншими країнами регіону. Беручи участь у регіональних інтеграційних ініціативах, таких як Організація американських держав (ОАД) і Співтовариство держав Латинської Америки і Карибського басейну (СЕЛАК), обидві країни можуть зробити свій внесок у створення більш інтегрованої і кооперативної регіональної структури. Важливо визнати, що майбутнє американсько-кубинських відносин вимагатиме політичної волі, терпіння і взаємної поваги. Подолання давніх розбіжностей і розбудова довіри не відбудуться за одну ніч. Однак, завдяки постійним дипломатичним зусиллям, відкритому діалогу і прагненню знайти спільну мову, Сполучені Штати і Куба можуть сформувати більш конструктивні і позитивні відносини в наступному десятилітті.

Насамкінець, майбутнє американсько-кубинських відносин у наступному десятилітті пропонує як виклики, так і перспективи. Розширюючи економічну взаємодію, сприяючи міжлюдським обмінам, вирішуючи проблеми з правами людини, співпрацюючи над глобальними питаннями та долучаючись до регіональних інтеграційних ініціатив, Сполучені Штати та Куба можуть прокласти шлях до більш кооперативних та взаємовигідних відносин. Незважаючи на існуючі перешкоди, прихильність до постійної взаємодії та діалогу може створити основу для світлого майбутнього в американсько-кубинських відносинах.

Висновок

Постбіполярна епоха стала окремим і багатим на нюанси розділом в наративі американсько-кубинських відносин. Після розпаду СРСР Куба опинилася в складних умовах, позначених економічними труднощами, втратою геополітичних союзників і ескалацією напруженості у відносинах зі Сполученими Штатами. "Особливий період", як його стали називати, був позначений суворою економічною економією, але також став каталізатором важливих політичних та економічних перетворень на Кубі. Сполучені Штати, дотримуючись політики економічного ембарго, намагалися використати ці умови для того, щоб домогтися змін на Кубі, вважаючи, що економічні труднощі призведуть до політичних перетворень. Однак кубинський уряд виявився стійким і, хоча він провів деякі реформи, зберіг свою основну соціалістичну ідеологію.

У сучасній системі міжнародних відносин американо-кубинські зв'язки залишаються складним і суперечливим питанням. Закінчення холодної війни не призвело до значного потепління у відносинах; натомість, їхня динаміка

визначалася поєднанням внутрішньої політики, регіональних тенденцій та глобальних зрушень у розстановці сил. Коливання між залученням і відстороненням характеризувало політику США щодо Куби, зумовлену внутрішньою політикою і зміною адміністрацій. Хоча в деякі періоди спостерігалися спроби нормалізації та взаємодії, як це було за часів адміністрації Обама, ці ініціативи часто були нетривалими і згортали за наступних адміністрацій, що відображає внутрішньополітичні розбіжності в США щодо кубинської політики.

Тим часом Куба намагається орієнтуватися в цьому складному міжнародному ландшафті, створюючи нові альянси, диверсифікуючи свою економіку і намагаючись зміцнити свій міжнародний авторитет. Такі країни, як Венесуела, Китай і Росія, стали ключовими партнерами Куби, надаючи їй економічну допомогу і політичну підтримку. Крім того, багатосторонні організації, такі як Організація Об'єднаних Націй, часто стають на бік Куби проти американського ембарго, що ще більше ускладнює динаміку американсько-кубинських відносин.

Сучасні виклики та перспективи американсько-кубинських відносин є багатогранними. Економічна блокада, яка є давнім яблуком розбрату, продовжує напружувати відносини і викликати міжнародний осуд. Хоча блокада залишається для США інструментом тиску на Кубу для проведення політичних реформ і реформ у сфері прав людини, її ефективність все частіше ставиться під сумнів, а критики стверджують, що вона лише посилює страждання кубинського народу, не досягаючи при цьому бажаних політичних результатів. Питання прав людини продовжують залишатися гарячою точкою в американсько-кубинських відносинах, де існують розбіжності у поглядах на політичні свободи і соціальні права.

Висновок

Отже, еволюція американо-кубинських відносин протягом холодної війни і постбіполярної епохи була складним і динамічним шляхом, позначеним інтенсивним ідеологічним суперництвом, політичним маневруванням і мінливою глобальною динамікою. Від перших років холодної війни, коли Сполучені Штати розглядали Кубу як стратегічного союзника у боротьбі проти комунізму, до подальшого розриву і десятиліть ворожнечі після Кубинської революції і, нарешті, поступового потепління відносин в останні роки, ці дипломатичні відносини стали прикладом взаємодії геополітичних інтересів, ідеологічних конфліктів і мінливих міжнародних норм.

Під час холодної війни Сполучені Штати та Куба опинилися по різні боки, коли Куба приєдналася до Радянського Союзу та прийняла соціалістичну політику, тоді як Сполучені Штати рішуче виступали проти комунізму та намагалися стримати його поширення.

Холодна війна була геополітичним та ідеологічним конфліктом, який тривав кілька десятиліть, з кінця 1940-х до початку 1990-х років. У ньому брали участь насамперед Сполучені Штати та Радянський Союз, а також їхні союзники, і він характеризувався інтенсивним суперництвом, політичним позиціонуванням і непрямими військовими конфронтаціями. По суті, Холодна війна була зіткненням двох протилежних ідеологій: капіталізму та комунізму. Сполучені Штати відстоювали демократичні принципи, вільні ринки та індивідуальні свободи, тоді як Радянський Союз пропагував державний контроль над економікою, централізоване планування та поширення комунізму в усьому світі. Ці протилежні ідеології лягли в основу глобальної боротьби за владу, оскільки обидві наддержави прагнули здобути вплив і забезпечити собі союзників по всьому світу.

Американо-кубинські відносини відігравали важливу роль у контексті холодної війни. До Кубинської революції 1959 року Куба була фактичним союзником США в регіоні. Сполучені Штати мали значні економічні інтереси на Кубі, особливо в цукровій промисловості, і підтримували авторитарний режим Фульхенсіо Батісти. Однак революція на чолі з Фіделем Кастро та його партизанськими силами призвела до кардинальних змін у політичному ландшафті Куби та її відносинах зі Сполученими Штатами.

Революційний уряд Кастро націоналізував американські підприємства, провів земельну реформу та реалізував соціалістичну програму. Ці дії кинули прямий виклик американським економічним інтересам і становили загрозу

американському впливу в регіоні. У відповідь Сполучені Штати намагалися підірвати режим Кастро за допомогою економічних, політичних і таємних засобів. Кульмінацією цього стало невдале вторгнення до затоки Свиней у 1961 році, яке ще більше розпалило напруженість у відносинах між двома країнами. Карибська криза 1962 року стала найнебезпечнішим моментом Холодної війни для Сполучених Штатів і Радянського Союзу. Виявлення радянських ракетних установок на Кубі, здатних досягти американських міст з ядерними боєголовками, поставило наддержави на межу прямої військової конфронтації. Зрештою, криза була врегульована шляхом дипломатичних переговорів, коли США погодилися не вторгтися на Кубу, а Радянський Союз прибрав свої ракети з острова. Невдале вторгнення в затоку Свиней у 1961 році та Карибська криза 1962 року ще більше посилювали напруженість, підштовхнувши обидві країни на межу ядерної конфронтації. Згодом Сполучені Штати наклали на Кубу всеосяжне економічне ембарго, намагаючись ізолювати та послабити революційний уряд. [26 с 291]

Ці антагоністичні відносини тривали десятиліттями, а Куба слугувала символом непокори американській гегемонії в Латинській Америці та каталізатором ширших ідеологічних конфліктів у всьому регіоні. Однак після закінчення холодної війни і розпаду Радянського Союзу світовий політичний ландшафт зазнав значних трансформацій, створивши нові можливості для дипломатичної взаємодії. Після Карибської кризи Сполучені Штати зайняли ворожу позицію щодо Куби, запровадивши всеосяжне економічне ембарго та розірвавши дипломатичні відносини. Радянський Союз став головним благодійником Куби, надаючи економічну допомогу, військову допомогу та політичну підтримку. Куба слугувала проксі для радянського впливу в Західній півкулі, підтримуючи революційні рухи в Латинській Америці та Африці.[23 с 80-81]

Однак із закінченням холодної війни та розпадом Радянського Союзу на початку 1990-х років динаміка американо-кубинських відносин почала змінюватися. Втрата радянської підтримки зробила Кубу економічно вразливою, і країна пережила важку економічну кризу, відому як "Особливий період". У цьому контексті кубинський уряд проводив обмежені ринкові реформи і прагнув поліпшити відносини зі Сполученими Штатами.

Процес нормалізації відносин між Сполученими Штатами та Кубою набрав обертів у 2000-х роках, що супроводжувався кількома ключовими подіями. У 2008 році Фідель Кастро пішов з посади лідера Куби, передавши владу своєму братові Раулю Кастро. Ця зміна керівництва відкрила двері для

потенційних змін у політиці. Крім того, Папа Іван Павло II та Папа Франциск відіграли важливу роль у сприянні діалогу та зближенню між двома країнами. [23 с 77]

У 2014 році історична заява президентів Барака Обама та Рауля Кастро про наміри нормалізувати відносини стала важливим поворотним моментом. Подальше відновлення дипломатичних зв'язків, послаблення обмежень на поїздки і торгівлю, а також візит президента Обама на Кубу в 2016 році стали символічними для зусиль, спрямованих на примирення і конструктивний діалог.

Холодна війна та її наслідки залишили тривалий вплив на американо-кубинські відносини. Історія ворожості, ідеологічних розбіжностей та геополітичного маневрування сформувала траєкторію цих відносин. Однак останні події свідчать про готовність обох сторін рухатися до нормалізації, визнаючи потенційні вигоди від взаємодії та співпраці. Важливо зазначити, що хоча США і Куба досягли прогресу в поліпшенні відносин, значні проблеми залишаються. Економічне ембарго США, яке все ще діє, обмежує весь потенціал двосторонньої торгівлі та економічного співробітництва. Питання, пов'язані з правами людини, політичними свободами та темпами демократичних реформ на Кубі, продовжують залишатися предметом суперечок. Загалом, період холодної війни глибоко вплинув на американо-кубинські відносини, підштовхнувши їх до стану ворожості та напружених дипломатичних зв'язків. Однак подальші зміни в глобальній динаміці та еволюція геополітичного ландшафту відкрили нові можливості для діалогу та примирення, ознаменувавши потенційний зсув у бік більш конструктивних відносин між США та Кубою.

У постбіполярну епоху кілька факторів сприяли поступовому потеплінню відносин між Сполученими Штатами і Кубою. Економічні труднощі, з якими зіткнулася Куба після втрати радянського благодійника, у поєднанні зі зміною регіональної динаміки та зміщенням міжнародного консенсусу щодо необхідності взаємодії, призвели до поступової переоцінки політики США щодо Куби. Процес зближення розпочався з обмежених кроків, таких як відкриття дипломатичних місій та послаблення певних обмежень на поїздки і торгівлю. [25 с 240] Постбіполярний час відноситься до періоду після закінчення холодної війни і розпаду Радянського Союзу, що стався на початку 1990-х років. Ця епоха принесла значні зміни у світовій політиці, економіці та балансі сил, що призвело до реконфігурації міжнародних відносин та появи нових викликів і можливостей. Закінчення холодної війни

ознаменувало остаточний відхід від біполярного світового порядку, в якому домінували Сполучені Штати та Радянський Союз. З розпадом Радянського Союзу Сполучені Штати стали єдиною наддержавою, яка мала значний вплив на світову політику. Ця нова епоха характеризувалася відсутністю чіткої і прямої військової конфронтації між великими державами і відсутністю єдиного ідеологічного конфлікту, оскільки комуністична загроза відступила.

Постбіполярний період став свідком поширення демократії та ринкової економіки в багатьох частинах світу. Поширення демократичного врядування та принципів вільного ринку розглядалося як перемога ліберально-демократичного порядку, і багато країн розпочали політичні та економічні перетворення, спрямовані на втілення цих принципів. Крім того, розвиток технологій і комунікацій сприяв посиленню взаємозв'язку і глобалізації, перетворюючи світ на більш взаємопов'язану і взаємозалежну систему.

Постбіполярна епоха також принесла нові виклики і конфлікти у сфері безпеки. За відсутності жорсткого поділу між Сходом і Заходом часів холодної війни з'явилися нові лінії розлому і конфлікти на етнічному, релігійному та ідеологічному ґрунті. Регіональна та етнічна напруженість, сепаратистські рухи та недержавні актори набули значної ваги, що призвело до нових форм війни та нестабільності. Зростання глобалізації та інтеграція економік стали визначальними рисами постбіполярної епохи. Технологічні досягнення, такі як Інтернет та швидке розширення комунікаційних мереж, сприяли потокам інформації, ідей та капіталу через кордони. Економічна глобалізація призвела до взаємозалежності країн і появи глобальних ланцюгів поставок, трансформуючи природу торгівлі та комерції.

З точки зору міжнародних інституцій та багатосторонності, постбіполярна епоха стала свідком як можливостей, так і викликів. Міжнародні організації, такі як Організація Об'єднаних Націй, Світова організація торгівлі та регіональні органи, набули популярності як платформи для глобального управління та вирішення конфліктів. Однак ці інституції також зазнали критики за свою ефективність, особливо у вирішенні таких складних питань, як зміна клімату, глобальна нерівність та геополітичні конфлікти.

Постбіполярна епоха також стала свідком значних геополітичних зрушень. Нові держави, такі як Китай, Індія, Бразилія та Росія, прагнули утвердитися на світовій арені, кидаючи виклик традиційному домінуванню західних держав. Цей багатополярний світовий порядок спричинив нову динаміку конкуренції, співпраці та боротьби за владу між країнами.

Таким чином, постбіполярний час, що настав після закінчення холодної війни і розпаду Радянського Союзу, ознаменував собою період значних глобальних трансформацій. Це призвело до змін у міжнародних відносинах, динаміці безпеки, економічній інтеграції, а також до появи нових викликів і можливостей. Епоха характеризувалася піднесенням Сполучених Штатів як єдиної наддержави, поширенням демократичного врядування та ринкової економіки, впливом глобалізації, зростанням ролі недержавних акторів та реконфігурацією глобальної динаміки сили.

Список літератури

1. The Cuba-U.S. Bilateral Relationship New Pathways and Policy Choices Edited by Michael J. Kelly, Erika Moreno, and Richard C. Witmer 392 pages
2. A New Chapter in US-Cuba Relations Social, Political, and Economic Implications 220 pages
3. Cuba–U.S. Relations Obama and Beyond By Arnold August May 2017 224 Pages
4. Chronology of U.S.-Cuba Relations. Where are relations between Cuba and the United States today? <https://peoplesdispatch.org/2023/01/13/>
5. Where are relations between Cuba and the United States today? <https://peoplesdispatch.org/2023/01/13/where-are-relations-between-cuba-and-the-united-states-today/>
6. WHAT HAPPENED TO CUBA-US RELATIONS UNDER TRUMP? BY EDDIE CONWAY APRIL 2, 2020
7. U.S.-CUBA RELATIONS FROM THE TOP DOWN AND THE BOTTOM UP Sarah J. Seidman Reviews in American History Vol. 43, No. 1 (March 2015), pp. 184-191 (8 pages)
8. The Cuba Wars: Fidel Castro, the United States, and the Next Revolution Paperback – Bargain Price, November 10, 2009 384 pages
9. Thirteen Days: A Memoir of the Cuban Missile Crisis by Robert F. Kennedy
10. Anatomy of the Cuban Missile Crisis by James A. Nathan
11. Missiles in Cuba: Kennedy, Khrushchev, Castro and the 1962 Crisis by Mark J. White
12. The Cuban Embargo: The Domestic Politics of an American Foreign Policy (Pitt Latin American Series) Paperback – January 19, 2005 by Patrick Haney (Author), Walt Vanderbush (Contributor) 262 pages
13. The Cuban Embargo under International Law El Bloqueo By Nigel D. White 222 Pages Published August 4, 2016 by Routledge
14. The U.S. embargo against Cuba is the longest trade embargo in modern history. <https://abolitionnotes.org/end-us-sanctions-embargo-on-cuba>

15. U.S.-Cuban Relations: From the Cold War to the Colder War Jorge I. Dominguez *Journal of Interamerican Studies and World Affairs* Vol. 39, No. 3 (Autumn, 1997), pp. 49-75 (27 pages) Published By: Cambridge University Press
16. 1959 – 2023 U.S.-Cuba Relations <https://www.cfr.org/timeline/us-cuba-relations>
17. US Cuban Relations <https://www.studysmarter.co.uk/explanations/history/us-history/us-cuban-relations/>
18. *Cuba After the Cold War* (Pitt Latin American Series) Paperback – August 15, 1993 by Carmelo Mesa-Lago. 184 pages
19. *U.S.–Cuba Relations: Charting a New Path* (Security in the Americas in the Twenty-First Century) Hardcover – November 2, 2016 by Jonathan D. Rosen (Author), Hanna S. Kassab (Author). 400 pages
20. *Cuba and the Cold War, 1959–1980* Published online by Cambridge University Press: 28 September 2010 By Piero Gleijeses Edited by Melvyn P. Leffler and Odd Arne Westad pp. 327 - 348
21. *Escape from Cuba Personal Accounts of Those Who Fled Castro's Regime* Eloy L. Nuñez, Ernest G. Vendrell. 2020 238 pages
22. *A Short History of Revolutionary Cuba Revolution, Power, Authority and the State from 1959 to the Present Day* Antoni Kapcia. 2021 248 pages
23. *A Differing View of Cuba's History* Charles A. Santos-Buch 2020. 303 pages
24. *The History of Cuba, vol. 1* Paperback – September 13, 2013 by Willis Fletcher Johnson 148 pages
25. *Back Channel to Cuba: The Hidden History of Negotiations between Washington and Havana* Hardcover – October 13, 2014 by William M. LeoGrande (Author), Peter Kornbluh (Author) 544 pages
26. *Cuban Memory Wars: Retrospective Politics in Revolution and Exile* (Envisioning Cuba) Hardcover – March 22, 2021 by Michael J. Bustamante 304 pages